

ТРАВЕНЬ Ч. 5

MAY No. 5 1976

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXIII Ч. 5 ТРАВЕНЬ

MAY No. 5 Vol. XXXIII

О. Лятуринська: Мамі	1
З. Когут: Мати	1
Рівні — Різні	1
Р. Шраменко: Мій поклін українській жінці	2
Лист, сповнений материнської розпуки	3
У. Любович: Вечори з Іванною Левицькою	4
Ювілейний дар. Наша обкладинка	6
П. Волинець: Українські народні декоративні рушники	8
І. Федішин: Самостійна виставка М. Гідей	11
М. Голод: Зелений дощ	11
Калейдоскоп жіночого життя (С. Андрушків)	12
Тільки між нами і телефоном (Л. Капинович)	13
Молода Муза: О. Шевчук: Топірець	14
Л. Канога: Імпromptю	14
М. Зелик: Щедрий дар	15
М. Тарнавська: Бібліографія видань жіночої творчості	16
Відгуки	16
З листів до Редакції	17
Подумайте — Відгадайте	17
Вісті з Централі	18
СФУЖО	20
Our Life	22
Союзянка-міською радою. Союзянка відзначена	25
Харчування: Л. Гриців. Птиці	26
Вишивка: Сорочка з Бойківщини	27
Хроніка Округ: Округа в Чикаго	28
Посмертні згадки. Замість квітів	33
Нашим малютам	34
Річні збори	36
Календарець СУА	Обкл.

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor Ulana Llubovych
тел. (212) 674-5508

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна Колегія: Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Наталія Ішук, Світлана Луцька, Олександра Різник, Марта Тарнавська.

Our Life — Марта Бачинська

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лвіцька-Холодна.

Передплата в США і Канаді: річна...\$9.00 піврічна ...\$ 5.00

Річна передплата: в Англії...2 1/2 ф. ст., в Австралії ... 5 а. д. у Франції...

20 фр., в Німеччині...20 н. м., в Белгії...250 б. фр.

Поодинокое число 1.00 дол.

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.

Subscription in the United States of America \$9.00 per years, half year \$5.00; in Canada \$9.00 per year, half year \$5.00; in England 2½ pound sterling per year; in Australia 5 Austr. dollars per year; in France 20 fr. per year; in Germany 20 d. m. per year; in Belgium 250 b. fr. per year.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА:

Іванна Рожанковська — голова
Олександра Різник — заступниця
голови

Любослава Шандра — заступниця
голови

Христина Навроцька — заступниця
голови

Ольга Ставнича — заступниця
голови

Евфрозина Мартинець — протоколярна
секретарка

Марія Савчак — кореспонден-
ційна секретарка

Ірина Комар — касирка
Поля Книш — фінансова
секретарка

РЕФЕРЕНТУРИ:

Ірина Захарко — організаційна

Ірина Лончина — виховна

Даня Дикий — виховна

Люба Волинець — культ.-освітна

Камілія Смородська — зв'язків

Теодозія Савицька — сусп. опіка

Марія Барагура — пресова

Дора Рак — статуюва

ВІЛЬНІ ЧЛЕНИ

Орися Зінич

Анастасія Вокер

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Ольга Муссаковська — голова

Ірина Качанівська — член

Надія Попель — член

Наталія Лопатинська — заступниця

Олена Шиприкєвич — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ СУА

Марія Фаріон — Огайо

Марія Юзефович — Чикаго

Лідія Дяченко — Філадельфія

Ольга Гнатейко — Нью Джерзі

Миртль К. Слейбі — Дітройт

Марія Томоруг — Нью-Йорк

Ірина Руснак — Північний Нью-Йорк

Лідія Фіцалович — Нова Англія

Теодозія Кушнір — Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska

245 Wigman Rd. Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovich

c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

Мовчазно за гробом твоїм ідучи, край порога
в зловіщому спалаху свіч і хрестів золотих
ніяк не могли ми позбавитись злої тривоги,
Що дім наш від злого не можна уже вберегти.

Як жаль, ох, жаль, ми не сповним твого бажання —
назавжди лишитися в Лісі під снігом пухким,
вітрянкою любо цвісти нам весною зарання,
громничкою тануть офірно під бурю і грим.

І тільки но навіч страшного могильного рову
пізнали ми втрату й заплались невтішно плачем.
Якби ж то так, Мамо, ох, Мамо, дитиною знову
в коліна твої враз уткнулися цілим лицем!

1919. Хутір "Ліс".

(Княжа емаль. Поезії І. Коло.)

Чудо маленьке! Ще зморщені руки,
очі запухлі... Таке стріпихате!
Тобі вди! Скільки Ти щастя й розупуки
Нам подарував—

в слові: "мату"!

Перші розхитані кроки невмілі...
Йде вже в життя, хоч не вміє стояти!
Йди! Не лякайся! Бог дав Тобі крила
Й дав всю любов — в слові: — "мату".

Йди ж, не хитайся! Ти вибрав дорогу!
Мій — і не мій! Вже відірваний з хати!
Хто так за Тебе молитиме Бога,
Як Твоя мату?

Твоя, сину, мату?!!

Мату.

1975, Рим.

РІВНІ — РІЗНІ

Здавалось би ці два слова, два поняття не вимагають ніяких коментарів, ніяких пояснень, не вимагають навіть застанови. Усякому відомо, що рівний це не конечно однаковий. Поняття рівності прийняте не тільки у релігії, всі ж бо рівні перед Богом, але теж у праві, яке принцип рівності кладе в свою основу майже у всьому світі. Там, де її нема там за цю рівність іде завзята, інколи кривава боротьба. Вона ж є підставою демократії, у душі якої виховані ми уже у третьому чи четвертому поколінні, не говорячи вже про історичні традиції нашого народу.

Борючися за рівність забуваємо все таки, що це не однаковість, і дуже часто тих, які різні від нас, не вміємо вважати рівними.

Перші еманципантки, які боролися за зрівняння жінок з чоловіками, старалися затирати різницю поміж обома статтями, думаючи, що так досягнуть рівність. Вони вдягалися і поводитися як чоловіки, особливо відмовляючись від усіх фізичних і психічних притаманностей жіночої статі. Правда багато т. зв. "жіночих прикмет" були наслідком іншого виховання та нерівного трактування жінок. Деякі наслідки такого виховання та трактування залишилися до сьогодні у ментальності жінок, але все таки тепер уже жінка не вагається підкреслювати своїх жіночих прикмет чи здібностей, та не вважає що її "жіночість" ставить її нижче від чоловіків. Навпаки у чоловіків залишилося ще багато упереджень, які не дають їм вповні зрозуміти, що жінки, хоч різні від чоловіків, але це не значить, що менше варті, чи нерівні.

Незважаючи на демократичні традиції, у нашій спільноті все ще покутують, а може, навпаки, на еміграції поглибилися деякі групові чи, як кажуть, "клясові" різниці. Замість того, щоб спільна доля загладила різниці, які виникали з походження, тут на еміграції вони якось дивно

плекаються, а навіть поглиблюються. Інколи до "походження" доходять різниці багатства, а в іншому випадку навпаки, коли не прийшло на чужині багатства, "походження" витягається як причину, щоби себе вивищити.

Зі свого походження, зі своєї родини треба бути гордим. Треба цікавитися хто наші предки, навіть списувати дані про них. Але хто б вони не були, які б ми не були на них горді, це ще не причина, щоб інших вважати чимсь нижчим, чи гіршим, або навіть відокремлюватися самому чи навіть, а буває і таке, наставляти дітей на те, щоб вони сторонили від тих, які мають інше походження. А, як зачуваємо, буває таке навіть у наших молодечих організаціях, де батьки вимагають, щоб їхніх дітей виділяти від інших. Якщо вони думають, що тим себе вивищують, то це заданені пересуди, навпаки вони себе такою поставою ставлять у досить некорисному світлі.

Зрештою причини до того, щоб себе трактувати за щось, не так інше, як краще від других, бувають різні. Не говорячи про те, що приналежних до інших партійних угруповань не вважаємо просто за інакходумаючих а зачисляємо до якоїсь гіршої категорії людей. Причиною може бути навіть те хто з якого міста походить: чи зі Львова, чи з Буковини, чи з Рогатина. Усе те буває спонукою до того, щоб відноситися до других не як до інших, а як до гірших.

Прикладів можна б множити у нескінченність. Але основною причиною є брак толерантності, взаємного розуміння, а у ширшому значенні брак любови людини до людини.

Місяць травень — місяць матері, материнської любови. І тільки вона одна, правдива, любити вміє усіх дітей однаково, які б вони різні не були.

На обгортці. Гуцули — мати й доня в дорозі

Our cover: Hutsulky — Mother and daughter on the road.

Весь культурний світ проголосив і відзначив 1975 рік як Міжнародний Рік Жінки, підкреслюючи з великою увагою не лише особливе значіння жінки в своїх організованих спільнотах, але й наголошуючи позем рівноправности, пошани і довір'я, якими втішаються жінки в поодиноких країнах. Невимушено і щиро святкували культурні народи Рік Жінки, вшановуючи насамперед своїх національних дочок-героїнь, провідниць, чи інших великих особистостей, які зуміли своїм творчим життям встановити вічні дороговкази для грядучих поколінь.

Країна за країною в різноманітний спосіб, демонстрували свою солідарність із сучасним світовим рухом за встановлення в цілім світі повної рівноправности жінок з чоловіками, що спонтанно охопив усі активні жіночі верстви. Культурно завансовані країни, в яких жінка втішається (де факто і де юре) повною індивідуальною свободою та користує із всіх державних та суспільних привілеїв, недвозначно підкреслили, що жінка це повновартісна індивідуальність, що, як і чоловік, іде через життя із всіма притаманними природньо-людськими властивостями, які дають їй право сповняти життєву повинність так, як цього бажає її невимущена воля, інтелект і вибраний нею обов'язок.

І тим народам належиться признання за це.

Та рівночасно залишилися ще другі народи, які і далі вважають жінку за щось гірше, другорядне, або в найкращім випадку признають їй теоретично права, з яких вона не може користати.

Поміж тими народами, що цинічно експлуатують жінку, знаходиться нам добре знана, рабовласницька державна машина, звана СССР.

І в цій СССР, куди влучено насильно нашу Батьківщину Україну, також святковано Міжнародній Рік Жінки, але спростачувано й примітизовано саму ідею цього святкування, бо жіночий рух за індивідуальну свободу, за політ духових стремлінь, чи національних ідеалів, зведено до комуністичної пропаганди, на чолі яких видніли прерізні стахановки і передові партійні активістки,

А в цей же самий час, коли парадно промовляли зааранжовані режимом советські передовики, десь далеко від рідних сторін, страждала українська жінка в мордовських конц-лагерях, не маючи елементарного права в будь-чім.

І це безсумнівно притемнило в нашім українським, як і в міжнароднім світі, деякі властивості святкувань Міжнароднього Року Жінки.

Українська жінка на рідних землях, за час нашої історії, гідно й достойно вписала себе в усіх життєвих прошарках нашого організованого життя. Почавши від княгині Ольги, аж до сьогоднішніх тяжких уярмлених часів, жінка України посідала всі позитивні прикмети повновартісної та шанованої індивідуальности, які висунули її в нашім народі на належне їй місце, з чого ми, українці, є нині дуже горді.

В нас жінка не була рабинею.

В нас жінка не була сексуальною забавкою.

В нас жінка не була другорядним, чи безвартісним декоративним знаряддям.

Вона була в нас вільною і свідомою свого власного я. Вона була в нас дружиною і матір'ю, в повнім розумінні цього слова.

Вона певно та гідно крокувала в нас через життя, сповняючи завдання, які в деяких народів, щойно нині дискутується.

Тому ми горді за українську повновартісну Жінку, яка і нині на нашій поневоленій Батьківщині несе рівнорядно із мужчинами тяжкий хрест поневолення, але не здається, і не заломлюється, і не запродується.

І ми шлемо їй наш дружній, повний подиву, поклін.

II.

І було ще одне святкування підчас Міжнароднього Року Жінки, а це святкування Українського Року Жінки, яке проходило у вільному світі поселення українських людей.

Тоді, коли наше організоване жіноцтво діяло тут, там, в Україні, такі ж святкування, щирі та безпосередні, а не накинені режимом — проходили в думках наших сестер, а все разом в'язалось і спліталось в одну нерозривну цілість, яка скоріше, чи пізніше приноситиме свої плоди.

Український Рік Жінки вніс багато нового й цікавого матеріалу в сучасний, а вже зокрема і майбутній зміст праці поодиноких організацій. Здається найкращим зовнішнім актом в 1975 році був виїзд нашої жіночої репрезентації до Мехіко на міжнародній форум жіночого світу. Їхній виступ там був гідний уваги і, можливо, започаткував новий стиль праці, яка дотепер в нас носила негативний характер, через непов'язаність нас як цілості. Зовнішні виступи, байдуже чиї, повинні йти від усіх українців, а не так, як це практикувалося дотепер, що кожна група "проповідувала свою Україну".

Саме зговорення та співпраця жіночих українських організацій заслуговує на особливу увагу, бо нічого злого нема мати багато організацій, які ведуть окремішню діяльність, але непростимим злом, що позбавляє будь-яких успіхів, це діяти в ім'я українського визволення у різних напрямках, кожний на свою власну руку.

Українська жінка у вільному світі зуміла збагнути скоріше та певніше таємницю успіху в будь-чім, в протилежність до непоміркованих зрізничувань, які ще нині покутують в чоловічих організаціях.

III.

Тепер більше, як колинебудь, відчувається потреба раціонального діяння у різних галузях, які схрещуються в одному спільному завданні визволення із московсько-большевицької окупації. Дотеперішні дії приносили нам багато жертв та героїв. Це так міцно вкоринилося в ментальність наших людей, що дехто дійшов у своїй філософії до абсурдальних заключень: боротьби для боротьби.

Ніхто сьогодні поважно не ставиться до людей, які послугуються емоцією, пишномовною фразеологією, буйними заявами про силу, чи манією про післанництво провідництва.

ЛИСТ, СПОВНЕНИЙ МАТЕРИНСЬКОЇ РОЗПУКИ

Загальну радість з приводу Дня Матері у вільному світі пригасив розпучливий лист до публічної опінії Оксани Мешко, мами театрального діяча Олексі Сергієнка, якого московсько-большевицький суд у Києві засудив на 7 років суворого режиму і на 3 роки заслання "у періоді чергової кампанії політичних арештів в Україні і переслідувань творчої інтелігенції та працівників культури".

О. Сергієнко народився в 1932 р. і хворіє обо-стороннім туберкульозом легенів. Не зважаючи на тяжкий стан його здоров'я, адміністрація тюрем накладає на нього додаткові покарання в формі карцеру і голодового режиму та впорскування вбивчих ліків.

"Усе те — пише в своєму листі-зверненні мама засудженого — спрямоване, щоб вбити людину, яка не вчинила жодного проти-конституційного злочину, ні не заподіяла зла суспільству. Своєю професійною і суспільно-театральною діяльністю на полі рідної культури Сергієнко сів розумне, добре і вічне".

"Не дайте загинути людині-громадянину!" — закінчує свого листа страждальна мама.

(За пресовою Службою ЗП УГВР)

*Мати й дитина. — Офорт. — Оксана Лукашевич-Полон
Mother and Child — artist Oksana Lukashkevych-Polon.*

Світ став іншим не лише в технології, але також в політиці, соціології, мистецтві, музиці, а навіть в релігії. Хто скорше це зрозуміє, той скорше буде мати успіхи. Росіяни, найбільша складова одиниця ССРСР, є відсталі у всіх тих галузях і цивілізований світ їх такими бачить. Українці, які є другим по величині народом в ССРСР і які мають більше відношення до західної культури, ніж усі інші складові республіки ССРСР, повинні цей момент використати. І тут надзвичайну велику роль може відіграти наша українська діаспора. Однак, щоб добитися будь-яких успіхів, треба себе у відповідному напрямі духово і організаційно наставити та вкласти у нові методи дії.

Як і хто це повинен робити?

Питання складне, але можливе до виконання. Головне, зрозуміти що дотеперішня наша праця, боротьба і навіть великі жертви та героїзм не принесли сподіваного успіху. Значить, треба шукати кращих способів та доріг, інакше будемо, як досі, боротись за Україну, не досягаючи цілі.

Перше питання: як? Спосіб знайти можна через дискусію, в яку треба втягнути весь провідний актив середньо-молодого і молодого активу.

Друге питання: хто? Ті, що виринуть у ході дискусії і стануть керівниками нашого організованого життя, зумівши поєднати ідею українського визвольного процесу з сучасними нам процесами життя.

Дискусію треба зрозуміти, як конфронтацію минулого із сучасним, яка (дискусія) повинна і мусить бути на академічній рівні, без політиканства, чи інтерпретацій, які виходять із партійних, чи ідеологічних залогень. Шукання правди,

виявлення якнайкращих засобів інформації, випрацювання нових і реальних метод дії, комунікації та напрямних. Дискусія через семінари, конференції, пресу, кореспонденцію, а найголовніше — із своїм власним розумом.

А у всім цім повага, взаємна толеранція, довір'я і шукання спільного. Одного! Люди, які прийдуть до виконання реальних завдань, виринуть самі в процесі загальної дебати і вони напевно будуть чесними носіями нової ідеї та чину, бо вони не будуть кимось наставлені, накинені, вибрані, чи впрошені. Але десь мусить бути цього початок. Хтось мусить дати ініціативу.

Дотеперішні наші центри такі заняті, такі перечулені, такі розсварені і, врешті, такі далекі від дійсного сьогоденного дня, що їх краще залишити для цих самих їм улюблених засідань і конвенцій та заяв, які вони вважають за мотто свого існування, чи дії.

Чому ж би цього нового процесу не започаткувати нашої організованій і діючій українській жіночій спільноті. Так, так, українській жінці, бо вона, здається, має для цього більш шанси, ніж це дотепер показав світ чоловіків. Взв'язавши до уваги, що жінка являється в сьгоднішнім цивілізованім світі повновартісною одиницею суспільства із всіма рівноправними привілеями, ми, українці, можемо це практично підтвердити, — даючи можливість ініціативи та керівництва українській жінці, яка зможе започаткувати в нас нові дні, які не будуть лише мрією, чи вічною теорією, а фактичною дійсністю, якої так потребує український нарід на Рідних Землях і тут, у вільному світі.

А щоб це сталося, треба обом статям жіночій і чоловічій, мати до себе взаємодовір'я і пошану.

ВЕЧОРИ З ІВАННОЮ ЛЕВИЦЬКОЮ

Іванна Левицька
Iwanna Lewycky

Присвята Іванні Левицькій — "цьоці Асі"

Як Ви зуміли зберегти
Цю, Вашу усмішку весінню?
Яку не вміє віднайти
Навіть-молодше покоління?

В черзі недоспаних ночей,
Скитань, чужин, журби і лиха,
Як зберегти блакить очей
Й перлини молодого сміху?

І стільки, стільки теплоти,
І дотепу, і розуміння?
Як Ви могли це зберегти,
Серед загального тупіння?

Й стою, немов жебрак, в куті
Я біля Вашого порога.
Здається, я ще в цім житті
На вміла зберегти — нічого...

Мельборн, 29. I. 1975 **Зоя Когут**

Іванна — Ася Левицька в часі побуту
в Копенгазі

Іванну Левицьку ми від маленького називали "цьоцею Асею", хоч нас не в'яжуть ніякі кровні зв'язки. Мій брат навіть твердить, що це перша "цьоця", яку він пам'ятає. Так, зрештою називало її багато галичан. Перше, що пам'ятаю це темний коридор помешкання при вул. Чарнецького в домі Товариства ім. Шевченка. Там то з таємничої шафи витягнула вона подарунок т. зв. "схерцо", яким тоді залюбки гралися діти. Мені здавалося, що та шафа ховає нескінченні скарби іграшок. Зрештою давати, дарувати — це звичка, яку задержала вона дотепер, тобто до 90 року життя. Їй далеко приємніше давати, ніж брати. Можливо, що коли людина дає, а не бере, — це дає їй почуття сили, незалежності.

Потім, у споминах, бачу її під Віднем, де ми з батьками перебували після I Світової війни, а потім у Львові при вул. Набеляка, або на вакаціях у Підлютому чи Дорі. Завжди погідна, переважно з невідступним собакою Степом.

Тепер "цьоця" Ася моя сусідка. На тлі тамтих дитячих спогадів з її оповідань постає не тільки картина її життя, але теж його пов'язання з цілим середовищем тих, які колись боролися і будували нашу державність, а далі тих, які у часах після I світової війни будували політичне, культурне, а навіть товариське життя у Львові та й взагалі у Галичині.

Іванна Левицька з дому Шехович, дочка судді

Льва Шеховича з Перемишля. Поміж наймолодшою Асею та найстаршою Елією чотири брати: інженер Роман, суддя Льонгін, священник о. Іван та гімназійний професор Богдан.

З особливим пієтизмом згадує вона свою маму Михайлину з дому Смиржа. Є ще в оповіданнях прирідна сестра мами, яка, хоч спольщена чешка, пішла за улюбленою мачухою, стала греко-католицькою монахиною. Це вона відновила і зреорганізувала при кінці мин. століття дівочий інститут у Яворові. Там якийсь час виховувалася Ася та набрала від тітки життєвої мудрости, вміння поводитись з людьми. Мама ж навчала її любити людей, а батько був джерелом патріотичних почувань.

Вже як молода дівчина бере Ася участь у житті української громади Перемишля. Згадує, як то заступала неприсутню декляматорку на концерті в честь Шевченка. Було їй тоді 8 літ.

— "Тепер — каже — є багато таких, які могли б деклямувати, а тоді не було. Як я виголосила вірш "Учіться брати мої..." публіка так була браво, що я мусіла ще щось сказати, але не вміла більше нічого Шевченка, то сказала вірш "Йшов пес через дорогу..."

"Казали тоді мому батькові щоб дав мене до драматичної школи, але в тих часах таке було "неприняте" "

Вчилася теж гри на фортепіяні і була доброю

акомпаніаторкою. Акомпаніювала навіть відомому співакові Менцінському. Не чужий був їй і спорт. Їздила і танцювала на лижвах. Недавно, коли оглядала у телевізії олімпійські ігрища дуже дивувалася, які великі поступи зробило це спортове мистецтво від часів її молодости.

На початку нашого століття Іван Франко виголошував у Перемишлі свої виклади, на яких Ася була не тільки уважною учасницею, але теж дискусанткою. Тож коли Іван Франко у 1910 році видав збірку своїх праць з поля літературної критики та публіцистики п. н. "Молода Україна" (видання Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові) знайдемо там таку присвяту (заховуємо тут мову і правопис оригіналу):

Асі Шеховичівній

присвячую сю книжечку

В осені 1901 р. читаючи в Перемишлі перед численною руською публікою свою працю, що творить головний зміст отсеї книжечки, я вперше познайомився з Вами. Присвячую Вам сю книжечку з бажанєм, щоб її читанє доставило Вам хоч кілька таких приємних хвиль, яких не мало завдячую Вашій знайомости.

Автор

Родина Шеховичів переїздить згодом до Львова, де Ася ходить як надзвичайна студентка (не мала бо права записатися на університет) на університетські виклади. Особливо цікавила її література та історія. Розказує, як проф. Філярет Колесса похвалив її за корреферат кажучи що реферат (який виготовив пізніший відомий професор) добрий, але корреферат ще ліпший.

У домі Шеховичів при вул. Чарнецького бував часто Іван Франко.

— "Після кожного засідання Наукового Товариства ім. Шевченка, Іван Франко заходив до нас. Годинами розмовляв, радив татові що читати. Був час, що наше громадянство мало свої упередження до нього, але до нас він завжди приходив. Пам'ятаю, як раз я помітила, що у нього знищене пальто, і я, поки вони розмовляли, позашивала усі дірки. Донині жалію, що не попросила тата, щоб купив йому нове, хоча б з "моїх" грошей." — каже "цьоця" Ася.

Дочка Івана Франка, Ганна Франко-Ключко, пише про знайомство Асі Шехович з Іваном Франком у статті п. н. Історія однієї приятни ("Наше Життя" січень — 1960 р.) між іншим ось що:

Хочу тут згадати про дону жінку, якої майже ніде не згадують його біографи. Її знайомство і приятність з Іваном Франком були дуже небуденні і знайшли свій вияв у присвяті однієї книжки, яку батько тоді написав.

Вперше почула я про Асю Шехович таки від свого батька. На рік чи два перед І. світовою війною він розказав мені про неї, як про дуже інтелігентну панночку, до якої дому він заходив часом, повертаючись з НТШ, щоб відпочати. Одного дня тато доручив мені віднести їй якусь книжку. Тоді я вперше познайомилась із нею. Служниця ввела мене до невеликого сальйоніку, прикрашеного квітами й різними дрібничками. Ася сиділа коло фортепіану, а розхилені ноти свідчили, що вона грала. Привітний усміх і великі, карі очі відразу викликали в мене симпатію. Вона прийняла мене з питомим їй теплом і сердечністю.

Удруге вона віднайшла мене в Києві десь у 1917 р. Україна кипіла в розгарі Відродження, а Ася приїхала з групою галичан, щоб пережити цей великий час. Вона вже була замужем за Дмитром Левицьким. Тоді ми вкупі від-

Докінчення на ст. 21

*Михайлина Шехович —
мати Іванни Левицької
Mykhailyna Shechovych — mother of
Iwanna Lewycky.*

*Лев Шехович —
батько Іванни Левицької
Lew Shechovych — father of Iwanna
Lewycky.*

*Olha Smrza — aunt of Iwanna Lewycky
Ольга Сморжа — тітка Іванни Левицької —
настоятельница Манастиря оо.
Василіянок в Яворові*

НА ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР ВПЛИНУЛО ДОСІ:

ЗА М. КВІТЕНЬ 1976 р. ЗЛОЖИЛИ: ОКРУЖНІ УПРАВИ І ВІДДІЛИ СУА ВІД ЧЛЕНОК, ОРГАНІЗАЦІЙ, УСТАНОВ І ГРОМАДЯН:

500 дол. — 46 і 47 Відділ — Рочестер
240 дол. — 64 Відділ — Нью-Йорк
В тому: по 10 дол. — 3 членки Відділу,
210 дол. — пожертви оголошено в листі
"Замість квітів"

150 дол. — 89 Відділ — Кергонксон
В тому: 50 дол. — Відділ — пожертву
проголошено в листі "Замість квітів"
— по 10 дол. — 10 членок Відділу

115 дол. — 68 Відділ — Сиракюзи
(Збірка у пам'ять д-р. Євгенії Єржківської)

110 дол. — 73 Відділ — Бріджпорт
В тому по 10 дол. — 11 членок Відділу

70 дол. — 28 Відділ — Ірвінгтон —
Ньюарк

В тому по 10 дол. — 7 членок Відділу

40 дол. — 21 Відділ — Бруклін
В тому по 10 дол. — 4 членки Відділу

Разом 1,225.00 дол.

ОСОБИСТІ ПОЖЕРТВИ:

10 дол. — Олена Качала — Озон Парк
— Євгенія Зятік — Нью Джерзі

270 дол. — пожертви оголошено в
листі "Замість квітів"

Разом 290.00 дол.

Поіменні списки членок СУА, які закупили
10 дол. цеглини подавати будемо в чергових
числах "Н. Ж."
Просимо такі списки надсилати враз із гроше-
вими переказами.

Поля Книш
фінансова секретарка

В ПАМ'ЯТЬ ПОЧЕСНОЇ ГОЛОВИ ОСНОВНИЦІ БЛ. П. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ П'ЯТА ЛИСТА:

40 дол. — Окружна Управа — Дітройт

60 дол. — 36 Відділ — Дітройт

25 дол. — 43 Відділ — Філядельфія

Разом 125 дол.

ОСОБИСТІ ПОЖЕРТВИ:

10 дол. — А. Чайківська —
Філядельфія, І. Пеленська — Дітройт

Разом 20 дол.

Разом п'ята листа 145.00 дол.

Попередні листи 4,635.00 дол.

4,780.00 дол.

СПОГАДИ ПРО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ

Щоб відмітити як слід 100 ліття поселення українців в Америці Редакційна Колегія "Нашого Життя" звертається до читачів з пропозицією і проханням збирати і списувати спогади про приїзд, поселення і перші часи життя у цій країні.

Очевидно важко сподіватися, що знайдете когось з часів першого поселення, але є багато усних розповідей, які передавали з уст до уст з покоління до покоління. Просимо усіх, хто або сам пережив цікаві моменти з часів свого приїзду до Америки або може їх списати на підставі оповідання бабуні, дідуся, мами чи батька, або інших членів родини, сусідів чи знайомих.

Таку розповідь просимо прислати у доступній вам мові тобто в українській або англійській, по можливості написану на машинці з відступами х 2. Не повинна вона бути довша як 2-5 аркушів. Найцікавіші будуть поміщені та нагороджені. Редакція застерігає собі можливість поправити чи скоротити текст. Реченець надсилання не пізніше 30 вересня.

Можливість одержання нагороди або відзначення.

Редакція "Нашого Життя"

Не знаємо хто вони — ця мати й доня, звідкіля і куди їдуть. Не знаємо хто їх знімав, ні в якій місцевості. Але з цього знімка можна багато відчитати, догадатися. Нашим дороговказом, слідами, по яких, наче детективи, хочемо дізнатися якнайбільше про зміст цієї картини була теж книга Володимира Шухевича "Гуцульщина" видана у п'ятих томах Науковим Товариством ім. Шевченка у Львові в роках 1899-1908 (опісля теж у польській мові видав її Музей гр. Дідушицького). Наукова, етнографічна праця але коли починаєте її читати ви поринаєте в ній, наче у якійсь сенсаційній, прецікавій повісті. Перед вами оживають мальовничі картини життя Гуцульщини, тієї частини України, яка була не тільки надхненням для мистців, письменників, але теж, для багатьох джерелом відродження та пробудження національної свідомості та гордості.

Але вернімся до матері і доні. Вони на двох подібних кониках, обидві наряджені у теплу ще одягу, обидві схожі на себе навіть в тому, як глядять кудись у бік, заки мають рушити у дальшу дорогу після "попасу". У цій схожості видно взаємну любов: матері, яка нарядила доню подібно, як себе, і доні, яка хоче бути такою ж газдинею, як її мама.

Звідкіля і куди їдете, мамо й доню?

Гуцульські осідки (газдівства)

розкинені по горах, де тільки "можна
найти сухіше місце на хату, охоронене
від вітрів, від виливів потоків, де би
близько був **кусник ситої землі** на
город, **царинка** на весняний випас
маржини, сіножать, поле, лісок, де би
атмосферичні умовини уможливили
життя літом і зимою, та звідки би було
доступно чоловікові і **маржині** до
головних артерій комунікаційних, які
йдуть понад більші ріки".

Коні, на яких вони сидять верхи, —
гуцульської раси, яка витворилася на
полонинах з турецьких коней. Про їхнє
турецьке походження свідчить будова
коня, його, переважно, кара масть,
грубий карк, буйна грива та хвіст.
Вихований на **достатній паші та ладній**
воді, змолоду виробляє собі не тільки
сильні м'язи, але велику зручність,
певне око, сильні, тверді, на каміннях
затовчені копита. Він вміє здалека
вибрати місце, куди йому **спосібно** йти
по каменистій дорозі. Він пробує
обережно ногою чи камінь не хиткий,
не раз довго стоїть з низько похи-
леною головою, та з розширеними
ніздрями: це він **пошнупає** (обнюхує)
дорогу, щоб потім сміло й певно
поставити крок. Він уміє вигнутися так,
щоб не обтерти їздця чи ношу об
вистаючі скелі, він певно й безпечно
перейде рвучий потік. Він живе з
людьми, знає їх, любить дітей, пам'ятає
усі плаї та дороги. На ньому їдучи,
гуцулка **пряде кужівку**, кормить дити-
ну. Він доведе безпечно сплячого.

Тож і наша газдиня, безпечно
посадила доню на коника.

Їдуть вони з якогось **оседка**: може,
там на верхах, а тоді їх називають
"верхівцями", а, що він при дорозі
близь церкви — тоді вони "селени", а
як при пляях то "плайові", а як за
річкою "зарічени".

На коні дерев'яне сідло, "тарниця",
під яке підложено "шерстеник" з
козячої вовни. На тарницю кладуть
малий вовняний ліжничок, щоб м'яко
було сидіти. Перед кожною з них на
коні перекинені "бесаги". Це вовняний
домотканий мішок на 150 см довгий,
зшитий по обох кінцях так, з кожного
боку коня звисає наче торба. Бесаги
можна теж носити перекинувши через
плече. Туди вкладають потрібні в
дорогу речі.

Куди вони їдуть? Ми спершу ду-
мали, може, на полонину. Знімок бо
вказує, що це ще не літо, а весна, коли
то на полонинах, як читаємо у
"Гуцульщині": "скоро тільки повіють
теплі полудневі вітри, топляться сніги,

*Hutsul settlements
scattered throughout
the mountaintops.*

*Гуцульські осідки
розкинені по верхах.
Світл. Ю. Дорош*

гори зашумлять тисячами потоків, і ті,
передше снігові обшари, покри-
ваються густою, буйною травою, на
зеленім тлі якої змальовується живий
килим гарних гірських **чічок**, — **поло-
нина закосичилася**".

Але далі читаючи, ми довідалися,
що газдині на полонину не їздили. Тож
наша мама й доня їдуть або до церкви,
а, може, на улюблене гуцулами Свято
Юрія, або на торг чи гостину.

Їдуть туди: **плайчками, пляями,
сутками, вулицями до дороги**, яка зви-
чайно веде понад більші річки. Якщо
немає при дорозі **чуркулів** тобто
джерел здорової води, тоді гуцули
ставили стовпи з дашками, під якими
можна було знайти коновки чи горнят-
ка з водою. Це на "простибіг" для про-
хожих. А побіч, часто, на Славу Божу
капличка, або хрест, щоб подорожні
могли помолитися за **одпущене** гріхів.

Їдучи в далеку дорогу до церкви
чи в гостину, клали гуцули у "бесаги"
прилюдне людине тобто **светкову**
одіж. Приїхавши на місце, кажімо до
церкви, десь недалеко у тіні дерев
скидали зі себе буденну, подорожню
одіж, не раз аж до білизни, і одягали
чисту, убували нові постолы чи чобо-
ти. Потім кожна жінка, молода чи ста-

ра, виймала маленьке дзеркальце,
причісувалася при нім, порякувала на
собі намисто. Тоді друга жінка зви-
вала їй на голові **перемітку** чи **рантух**,
а поправивши на собі все до ладу
оглядали доньку, та уділивши помічі
іншій жінці, спішили до церкви, кожна
на своє місце. Усюди придержува-
лися принятих звичаєм правил пове-
дінки, вітаючись **гременно**, питали про
здоров'я у гарних вишуканих
зворотах. Мали теж свої власні
молитви. А раз — тепер місяць травень,
присвячений Матері Божій, до якої
гуцули мали особливе прив'язання, то
наведемо відповідну частину їхньої
молитви:

"Хто буде Божу Матку спомнати,
тот не буде без сакраменту вмирати.
Абиж мав гріхів, як листу, як трави, як
звїзд на небі, буде єму Бог душу про-
стити, не буде му зір поїдати, не буде
му чудо кров посисати; як буде уми-
рати, буде єму Матка кінець голови
стояти".

Звідкіля б ви не їхали мати й
доню, куди б ви не прямували: щасли-
ва вам дорога!

Підкреслюємо слова гуцульською говір-
кою. Цитати з "Гуцульщини" Володимира
Шухевича. Львів 1899—1908.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ДЕКОРАТИВНІ РУШНИКИ В МИСТЕЦТВІ ТА В ОБРЯДАХ.

ЛЮБОВ АБРАМЮК-ВОЛИНЕЦЬ

Докінчення

Рушник як священна річ, як оберега (обережка) вживався в майже всіх важливих святкових обрядах та головних моментах у житті людини як народини, весілля, смерть. І хоч звичаї та обряди різнилися від себе залежно від того з якої частини України, то все ж таки рушник всюди виконував у якійсь мірі ритуальне призначення навіть на Гуцульщині, де він не був так широко застосований, як в інших частинах України, про що пише Володимир Шухевич в своїй праці "Гуцульщина".

Під час народження, щоб улегшити жінці тяжкий порід прив'язували до сволока рушник, в якому попереднього року носили святити паски, та давали породіллі два звисаючі кінці рушника, щоб вона за них держалася. Це мало, згідно з повір'ям прискорити та улегшити порід.

Рушник проекту Олени Пчілки. З Музейної збірки СУА.
An embroidered towel designed by Olena Pchilka, from the UNWLA museum collection of Folk Culture.

Новонароджену дитину благословили рушником та завивали в нього на щастя та на добру долю. Під час христин, кумів прив'язували рушниками та дарували їх деяким гостям.

Найбільше поширене уживання рушників було під час весілля. Дівчата від ранніх літ вчилися прясти, ткати та вишивати. Від перших літ дівування вони заповняли свої скрині, призначені для весільного посагу, вишитими та тканими речами, між якими знаходилася велика кількість рушників, про це згадується у весільній пісні

Та спасибі тобі, моя ньенько,
Що ти мене будила раненько.
А я слухала, вставала,
Та собі рушники напярля;
По горі ходила — білила
Я своїх старостів дарила.

Коли приходять сватати дівчину, якщо вона згідна, подає рушники сватам, які перев'язують їх собі через праве плече поплід ліву руку. Раз подали рушники — це вже законне зобов'язання і коли б інший парубок відбив дівчину, свати та батько покривдженого молодого мали право іти до суду, що й іноді ставалося. Звичайно суддя наказував батькові молодій заплатити покривдженням відшкодування. У весільних піснях про сватання так висловлюються:

"А мій батенько, та як голубонько,
Все мною молодою
Та рушники крає,
Старостам дає,
Мене заручає".

На городі під рожею,
Рано та ранесенько.
Лежить — не спить Марусин брат.
Прийшла до его та сестриця его;
— Уставай, брате, годі спати,
Прийшли люди од нелюба.
— Сестра ж моя кохана,
Чи ти не вмієш одгадати,
Чужим людям одказати?
Ще й рушники не торочені,
Ще й столики не застелені!"

"Вилей, не вилей, по рушничку давай,
Старостам по рушничку, молодому хусточку.

А вже ж тоді от того не ввляти
Щоб старостам рушнички не подавати.
Ой перві прийшли, вона тим отказала,
А других почастувала,
А треті прийшли — тим рушнички дала".

Вишиваний рушник з Полтавщини. З Музейної збірки народного мистецтва СУА

An embroidered towel from the Poltava region of Ukraine, from the UNWLA museum collection of Folk Culture.

"Ой ластівонька купалася,
Край бережечка сушилася.
Край бережечка сушилася.
Дівка Маруся журилася.
Ой ще рушничків не надбала,
А вже Івана сподобала.
Ой ще рушничків не зробила,
А вже Івана полюбила."

У поезії Тараса Шевченка описується сватання такими висловами як; "Я все виглядала — Чи не шле за рушниками...", "А у мене, як на теє, й рушники вже ткались", "одній найкращій скажіть тихенько, щоб рушника дбала та щоб на своєму огороді гарбузів не сажала". "Вернулись люди з рушниками...". Кажуть, що Тарас Шевченко, коли готовився до свого весілля замовив для себе рушники в Кролевіці з горластими півнями, та на жаль не дочекався, і коли везли домовину Шевченка із Петербургу до Канева та переїздили через Кролевець, замовлені весільні рушники кролевчани поклали на домовину.

В деяких частинах України,

НАШЕ ЖИТТЯ, ТРАВЕНЬ, 1976

Весільна сцена з ляльок

A wedding scene represented with dolls.

коли молода йшла просити на весілля, перев'язувалася в стані рушником. Іноді з перев'язаним рушником ішла до шлюбу. На Гуцульщині дівчина, коли згідна, перев'язувала старшого старосту рушниками через груди на вхрест. Вішали старостам на ший колач прив'язаний до рушника. По

деяких селах на Гуцульщині обдаровують старостів хустками та перемітками.

Павло Чубинський під час своєї етнографічної експедиції на Правобережну Україну 1869-70 записав дуже цікавий звичай "торочення рушників" перед весіллям. Звичайно в п'ятницю сходяться дружки до хати молодої, приходять теж і старости та торочать рушники. Торочити рушники означало дошивати до вже готових витканих рушників кусники полотна з довгими звисаючими нитками. Ці кусники полотна звичайно були рештки, які залишилися на ткацькій станку. Дошивали їх тому, щоб придовжити рушники. Торочені рушники дарували дружбам — боярам. При цій церемонії перше просили в Бога благословення "Благослови, Боже, і отець і мати, своєму дитяті рушники торочити". Теж співали відповідні пісні

Коли скінчать торочити співають:
"З ліски горішки летіли,
Дружки горілки хотіли,
Вже рушники поторочили,
А ще горілки не пили".

Молода перев'язана рушником
A bride belted with an embroidered towel.

Весільний рушник з дошитими тороками. З Музейної збірки СУА.

A wedding towel with sewn on fringes, from the UNWLA museum collection

"Зелена рутонька, жовтий цвіт —
Не піду я за нелюба — піду в світ;
Перечеплю рушничок без плече —
Не один за мною заплаче;
Заплачуть шевці, кравці,
І всі хоробрі молодці.

Коровай теж прикрашують рушниками. Декуди коровай об'язують кругом рушником, або кладуть на рушник. В інших місцевостях коровай прикривають двома рушниками навхрест і знімають їх тоді, коли починають розрізувати на частини. Рушники бере собі дружка.

Молоді клякають на рушник, коли благословляють їх батьки до шлюбу. В церкві теж молоді стоять та клячуть на рушнику, який простелює їм дружба. Декуди під час шлюбу молодим перев'язують руки рушником. В весільних піснях про це співають так:

"Коли б мені, Господи, неділі діждати,
На рушнику стати, —
Тоді не розлучить ні батько, ні мати,
Ні суд, ні громада, —
Хіба вже розлучить
Заступ та лопата".

Лети, лети соколонуку, поперед нас,
Неси, неси вістонуку батеңку од нас:
Що вже его діточки звінчали;
На білому рушничку стояли,
Золотим перстенечком міняли".

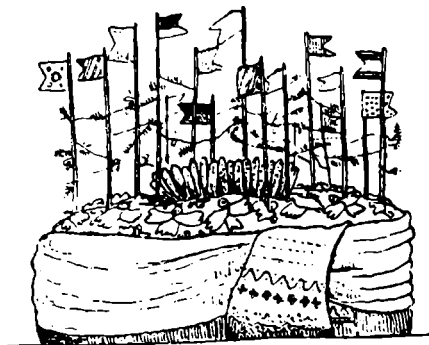
"Полети, соколонуку, поперед нас,
Занеси вістонуку від нас:
Нехай — виходить матінка з колачем,
Зв'язали її доненьку з паничем.
Чи з паничем, чи не з паничем,
звінчали її з мужиком,
Зв'язали білі ручки рушником".

Під час чи перед весіллям молоді себе взаємно обдаровують. Молода дарує молодому сорочку вишивану, хустину, рушники. Знову ж молодий дає чоботи, хустину, перемітку і інші речі. Обов'язком молодої є обдарувати друзів рушниками. Про це співають так:

"А в коморі сволок,
На ньому рушників сорок,
Біжіть, внесіте,
та боярів прикрасіте".

"Мати Марусеньку родила.
Місяцем обгородила,
Сонечком підперезала,
До свекора проважала.
Та сказала: Марусенька — не пряха,
А матінка Марусина — не ткаха,
Аж вона раненько вставала,
Тонкі рушнички напярля,
У тихого Дніпра білила,
Молодих дружків дарила".

Коли молоді повертаються з

*Коровай прикрашений рушником
A Korovai decorated with an embroidered towel.*

церкви додому по шлюбі, їх вітають хлібом і сіллю на рушниках та простеляють рушник, по якому вони ідуть на своє місце за стіл. Цей рушник скоро звивають, бо ніхто інший не має права на нього стати, тільки молоді.

Це лиш кілька прикладів, як рушник уживався під час весілля.

При закладі нової хати перев'язували будівничих та деяких гостей рушниками.

Уживалися рушники і при похоронах. Іноді тіло накривали рушником. Віз, на якому везли домовину, вистелювали рушниками або веретами. Домовину декуди прикривали рушником, на який клали хліб. На знак жалоби вивішували на воротах або у вікні рушник. Домовину спускали на рушниках у яму. Хрести на могилі, головно, коли це могила хлопця, перев'язували рушником.

Найбільш поширений звичай це вітання дорогих гостей хлібом і сіллю на рушнику.

Вишиті та ткані рушники займають важливе місце в українським народнім мистецтві та в українських звичаях. Сьогодні, коли ми стараємося відновити деякі із старих народніх звичаїв та пристосувати до теперішнього життя, не забуваймо теж і про рушник, який є важливою частиною нашої спадщини.

БІБЛІОГРАФІЯ

- Бабенчиков, М. В.**
Народне декоративне искусство України. Москва, 1945. стор. 31-34
- Василевська, Є. Є.**
Кролевецькі рушники. Харків, 1972, 22 стор.
- Весілля. Київ, "Наукова Думка", 1970. кн. 2, стор. 183-223.
- Данилова, В. В.**
Из народной жизни в Малороссии. (пв жврналі "Живая Старина", вип. 1, 1909, ст. 34-38)
- Зарембський, А.**
Народне искусство подольских ураинцев. Ленинград, 1928. 47 стор.
- Історія українського мистецтва. Київ, Том 2, 3, 4, ч. 1.
- Кагаров, Є**
Що визначають деякі українські весільні обряди. (В періодичу "Етнографічний вісник", т. 2, ст. 22-30).
- Ковалівський, А.**
Берегиня й Перегня. (в періодичу "Збірник Харківсько-науково-дослідчої катедри історії української культури. Ч. 9 (1930), стор. 79-106)
- Колос, С. Г.**
Кролевецькі рушники. (В журналі "Народна творчість та етнографія. ч. 6, 1966, ст. 42-53)
- Копержинський, К.**
Обряди збору врожаю у слов'янських народів у найдавнішу добу розвитку. (В періодичу "Первісне громадянство та його пережитки на Україні", Харків, 1926, вип. 1/2, стор. 47-55)
- Курило, Олена.**
Як водили перегню. (В періодичу "Етнографічний вісник", т. 1, ст. 66-68)
- Литвинова-Бартош, П.**
Весільні обряди і звичаї у селі Землянци, глухівського повіту, Чернігівської губернії. (В періодичу "Матеріяли до української етнології", т. 3 (1900), стор. 70-173)
- Маркевич, М.**
Обичаи, поверья, кухня и напитки малороссіян. Київ, 1860.
- Міллер, А.**
Лотос в малорусском орнаменте. (В кн. Труды 14 Археологического с'езда в Чернигове, 1908-1909. осква, 1911. т. 2, стор. 81-88)
- Міллер, М.**
Поганські боги в Україні. (В журналі "Нові Дні", квітень, 1957, ст. 18-19.
- Онацький, Є.**
Півень в українській народній символіці та віруваннях. (В жврналі "Нові Дні", жовтень 1951, стор. 8-11)
- Павликовська, І.**
Українські народні рушники. В журналі "Наше Життя", травень-червень 1970.
- Павлович, Ю.**
До питання про еволюцію українського народного орнаменту. (В періодичу "Матеріяли до української етнології" том 21/22, ч. 1, стор. 111-113)
- Русское народное искусство на Второй

Докінчення на обкладинці

САМОСТІЙНА ВИСТАВКА МАРТИ НАВРОЦЬКОЇ-ГІДЕЙ У НЬЮ-ЙОРКУ

В березні цього року відбулася в Літературно-Мистецькому Клубі у Нью-Йорку самостійна виставка графік Марти Навроцької-Гідей, градуантки Міського Ньюйоркського Університету (CUNY), на якій було 49 експонатів.

В загальному, ця молода мисткиня вже має певний мистецький напрямок та подиву гідну цілеспрямованість.

В своїх графіках, вона виявляє "еконومیю" та мінімалістичну редукцію всіх композиційних елементів в шуканні абсолютної і чистої форми та визволення з "тиранії" техніки, яку так часто відчувають мистці в ранніх стадіях своєї творчості.

Марта Навроцька-Гідей, хоча початкуюча мисткиня, виявляє сучасний та софістикований підхід до своїх графік — вона нещадно редукує компоненти своїх композицій до мінімуму, до основного, елімінуючи несуттєве, особливо в своїх абстрактних графіках.

Будучи добре обзнайомленою з модерним мистецтвом, Марта Навроцька-Гідей в своїх багато-варіантних експериментах з лінією і кольором прямує до кристалізації ідеї і форми та до чіткості технічного і суттєвого вислову. Наприклад, композиція з одинокою лінією на чистому "полі" добре ілюструє її мінімалістичний стиль, де лінія врізується діагонально і драматично ділить простір, створюючи цікаву композицію мінімальною кількістю елементів, а саме поодинокую лінією.

В своїх "кольографах" (colligraphy) Марта Навроцька-Гідей експериментує з мінімумом елементів — лінія і майже моно-

хроматичний кольорит з ніжними переходами і нюансами того самого кольору в багатьох цікавих варіантах на цю саму тему.

Її твори в більшості це продукт інтелектуальної і технічної експериментації, але при тому не позбавлені уви та почуття.

Ще раз повторимо, Марта Навроцька-Гідей відважно експериментує в "обмеженому колі", нещадно редукуючи несуттєве, та шукає за абсолютном в "скупих" і прецизних мистецьких висловах. Багатьом модерним мистцям ця кристалізація і пурифікація форми і змісту не дається легко. Згадаймо хоча Мондріяна, який по довголітній мистецькій діяльності і шуканні дійшов до абсолютної і чистої форми шляхом постійної редукції, елімінації несуттєвого.

Про володіння плястично-малювальними елементами, вичерпно тепер говорити не можна, бо на виставі було тільки кілька олій, які, так само як графіка, виявляють експериментацію та наголошують цілість і композицію з умілістю уживати колір як експресивний та композиційний елемент.

На закінчення, графіка Марти Навроцької-Гідей віщує талановиту мистецьку силу в сучасному українському мистецтві. Авторка цих рядків щиро вітає Марту з її успішним "дебютом" і бажає не "загубитися" цілковито в інтелектуально-технічних проблемах, а знайти успішну розв'язку між ідеєю, формою і почуттям. Я певна, що її наступна виставка буде не менш цікавою і обіцяючою, як ця що відбулася у березні.

ІРИНА ПЕТРЕНКО-ФЕДИШИН

МАРІЯ ГОЛОД

Зелений дощ

Зелений дощ схилився до землі
шептав весняні речі
в'огкими устами
плили потоки свіжого життя
ясу гриміли хмари голосну
підсніжкам білим —
привітання шире!
Зелений щоц
стелився до землі
зелено.

Квітень 1972

* * *

Весна! Щемить душа
бажанням нездійсненим:
покинути б міські
турботи й колотнечі,
узяти б в руки
мандрівку герлигу,
іти туди, коди ходили
ноги молодечі,
або злетіти вгору, в далечінь
разом із птахами в підхмарному
безмежжі
розправити зболілі плечі.
Весна!

5 квітня 1976

* * *

Пінистою бурхливою водою
вже не шумить ріка,
втяглася тремтячи в русло
і як рушник весільний
обвилась навкруг стовпів,
що розрослися в міст, —
зв'язавши камінним вузлом
далекі береги.

Сплили сторожені тріски
зимового півсну з лугів
збудився час
весняного зеленого
коханья.

Травень 1976

ЗАМОВЛЯЙТЕ ВИДАННЯ СУА

Ціна з пересилкою	
3. Терлецька — Українські	
Страви	7.50 дол.
Рідна Пісня — співаник	4.25
Альбоми взорів до виш-	
вання — серія 1, 3, 4, 5 по 3.75	
Пам'яткова Книжка XVII	
Конвенції СУА	3.25
Відзначки СУА	3.25

КАЛЕЙДОСКОП ЖІНОЧОГО ЖИТТЯ

Упорядкувала Світлана Луцька-Андрушків

УКРАЇНА

• У 38-му числі "Хроніки поточних подій", яка вийшла 31. XII. 1975, подані нові дані про політичного в'язня Стефанію Шабатуру. В жовтні 1975 її перевезено з концтабору в Мордовії до Львова. Тут перебувала в тюрмі до грудня 1975. Опісля її знову перевезли до табору ч. 3 в Мордовію. Одночасно поінформовано, що 6. XII. 1975, відсидівши п'ять і пів річний реченець ув'язнення, вийшла на волю Ніна Строката-Караванська. Останні місяці заслання її тримали не в таборі, а в онкологічному шпиталі МВД у місті Ростові на Дону.

• Оксані Іваненко, відомій українській письменниці, авторці багатьох казок, оповідань, повістей — "Тарасові шляхи" (про Т. Шевченка) "Марія" (про М. Вовчок) — сповнилося 70 років. Народилася вона 1906 року в Полтаві. В 1928 році вступає до аспірантури Українського наукового-дослідчого інституту педагогіки і через три роки закінчує її. Стає керівником секції дитячої літератури при інституті. В той час виходять її перші мініатюрні книжечки і збірка оповідань "Майка та жабка" (1929), збірка "Ми ще невеличкі" (1930). В 1947-52 роках редагує дитячий журнал "Барвінок". У 1966-68 роках видавництво "Веселка" видає п'ятитомник творів письменниці. Книжки її видаються у Болгарії, Чехо-Словаччині, Польщі, Східній Німеччині. У 1974 році О. Іваненко за високохудожні твори для дітей була відзначена літературною премією ім. Л. Українки.

• Визначним науковцем у ділянці спектроскопних кристалів є українка Антоніна Ф. Приходько, фізик та член Академії Наук УРСР. Після закінчення студій в 20-их роках на фізично-механічному факультеті в Ленінградському політехнічному інституті повертається на Україну та поринає в дослідну працю. Найважливіші дослідження А. Приходько стосуються до визначення електронних термінів, аналізу поляризації смуг поглинання електронно-коливальної структури спектра. Три роки тому з

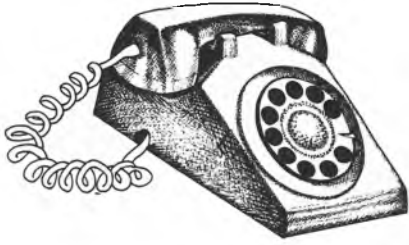
ініціативи Антоніни Приходько створено в Києві лабораторію кріогенної біофізики, завданням якої є дослідити вплив низьких температур на живі організми. Під її керівництвом були розроблені й сконструйовані перші кріогенні інструменти для лікарів у ССРСР. А. Приходько авторка і співавторка близько 150 наукових праць та двох монографій. Вона отримала звання заслуженого діяча науки УРСР.

• Сім'я Кошуківців з міста Кролевець, Сумської області, це давній ткацький рід, знаний своїми прегарними ткацькими виробами. Сьогодні цю традицію продовжує Галина Кошуківець, її дочки Валя і Люда, їх тітка та бабуся. Вони тчуть рушники та різні ткацькі вироби, але вже на фабриці. Тут виготовляється 70 різних тканих виробів. Місто Кролевець славиться тканими рушниками геометричного візерунку, т. зв. "кролевецькими", які тут виробляли вже в 17 столітті.

• Поміж спортсменами, які будуть змагатися на цього-річної Олімпіаді в Монреалі, буде й 25-літня Валентина Ковпан, майстер спорту з стрільби з лука. В. Ковпан походить з Кіровоградщини. Студіювала в медичному інституті у Львові. Тут і зацікавилася стрільням з лука — спортом, який швидко опанувала. У 1973 році вперше в складі збірної СРСР взяла участь у чемпіонаті світу в Греноблі, де й здобула срібну медаль. У 1975 році в Швейцарії здобула золоту і срібну медалі.

КАНАДА

• Торонто. В минулому році жіночий хор "Діброва", який складається з 80 членів, відзначив 10-ліття свого існування. Хор був заснований при осередку СУМ в Торонто 1965 року. Основником та диригентом хору був Василь Кардаш. Крім концертних виступів, хор "Діброва" по-мистецьки виводить гагілки біля українських церков у часі Великодня, влаштовує традиційні Андріївські вечори та організує покази мод в українському стилі. Хор виступає в строях прикрашених взором-безконечником з часів трипільської культури стилізації Лариси Кардаш. Головна солістка хору Соня Сахно.

Тільки між нами і телефоном ...

Вільні науковці — під двома дахами.

Недавно довелось мені відвідати будинок НТШ в Нью-Йорку. Не могу сказати, що околиця, чи сама вулиця, де будинок, — робить добре вражіння. Навіть вдень там не дуже приємно йти, чи висідати з підземки.

Подібно довелось побувати в будинку УВАН, в Нью-Йорку. Тепер навіть вдень (а зокрема гарячий!) треба бути відважним, щоб проходити вулицями від підземки з 96-ої вулиці аж до 100. Увечері я навіть і не відважуюсь. На одну денну імпрезу я взяла собі племінника за ескорту, бо самій не дуже то було приємно проходити повз бруді і крики тамошніх мешканців.

Після імпрези в нас зав'язалася розмова з одним членом УВАН, що рівночасно належить і до НТШ. Я й запитала його.

— Чому ж, шановний пане докторе, не з'єднати НТШ і УВАН, або хоч перенести їх під один дах, але в гідній околиці, куди могли б наші громадяни безпечно і з приємністю йти?

Мій знайомий почав подавати різні аргументи й пояснення:

— НТШ треба задержати як окрему інституцію через її хронологічне першенство і вже гарний вік. УВАН треба задержати окремо, тому що це продовження вільної, державної наукової інституції. Отже причини на їхню окрему діяльність є поважні.

— Добре — кажу я — але чому б не закупити їм разом один великий, гарний будинок?

— Може маєте і добру пропозицію — каже мені наш співрозмовник. — Кажуть, що НТШ буде роз-

глядатися за новим будинком — то це добра нагода. Але треба мати окремі місця на бібліотеки, бюро, залі...

— Не бачу перешкод, пане докторе! Уявіть собі, яка це була б гарна, спільна бібліотека! Очевидно, бюро можна мати окремо, як і 2 менші залі, а одну простору велику на доповіді.

Тут устряг в розмову мій племінник:

— І тоді вкінці можна б в одну інституцію, чи під один дах, скеровувати наших та чужих науковців за інформаціями, джерелами...

— Це правда, — кажу йому, — і наші науковці, по обох боках наукового перелазу, трохи могли б себе краще знати і співпрацювати. Не було б і дуплікації...

— Пані добродійко — я хотів би, щоб Вашими устами предсказано майбутнє. Хоч Рік Жінки вже пройшов, але декада жінки іще існує — може це щаслива Ваша пропозиція, але, знаєте, які наші люди?

— Знаю, пане докторе — кажу йому. — І тому думаю, що це вже пора закінчити таке бідне існування. Тут кілька, там кілька осіб. І тут і там головні старші особи всю працю тягнуть! А молоді науковці часто належать, чи радо належали б і туди і сюди — головно коли була б ширша діяльність, краща бібліотека в спільнім Домі Науки!

Ось так повертались ми з доповіді і мріяли про спільний дах для наших наукових установ.

Любов Калинович

Продовження: Калейдоскопу

ПОЛЬЩА

• Лодзь. У ресторані Каскад відкрито кулінарний музей. Тут зібрано оригінальні приписи страв, забуті більшістю кухарів, та стародавні куховарські книги. Експонуються стародавні сервіси, столові набори та костюми офіціантів різних часів. У музеї є велика спеціалізована бібліотека, а також експериментальна кухня. Багато давніх страв можна покуштувати в ресторані та кав'ярні "Каскаду".

ІНДІЯ

• З приводу надмірного росту населення індійський уряд проголосив плян, за яким мають карати державних урядовців і мешканців столиці Індії Нью Делі, які не обмежують числа сімей до двох дітей.

Згідно з цією програмою, подружжя з двома дітьми, яке не погодиться піддатися стерилізації, втратить державні привілеї — право мешкати в муніципальних будинках, займати державні посади, одержувати допомогу на безробіття, безплатну медичну опіку тощо. Така програма має бути поширена на цілу країну.

ЗОЛОТІ ДУМКИ

Якщо хтось хоче читати добрі книжки, то мусить поставити собі уникати злих, безвартісних, бо життя коротке, а час та енергія обмежені

Шопенгауер

Любити — це не значить дивитись одне на одне, любити — значить разом дивитись в одному напрямку.

Антуан де Сент-Екзюпері

Сьогодні містимо три твори молодих студенток. Це учасники групи, яку ми назвали неофіційно "Молодою Музою". Звідкіля цей гурт взявся? 82-ий Відділ СУА влаштував вечір молоді творчості, на якому автори читали свої твори. Після цього вечора постановили сходитися час від часу, переважно що два тижні у редактора "Нашого Життя" Приходить кілька, найбільше п'ять таких, які цікавляться писаним словом, самі пробують пера. Читають те, що написали, обговорюють. Іншим разом мають завдання прочитати якісь твори українських письменників чи

поетів і тоді дискутуємо про прочитане. Гостювала на сходах поетка Наталя Лівичька Холодна, яка розказала, як вона почала писати, як тепер пише тощо. Іншим разом після прочитання книжки Богдана Нижанківського говорили про його книжку в його присутності, хвалили та критикували, а він давав відповіді.

З черги усі дістали тему для опрацювання. Яка вона не скажемо. Але кожний розв'язав її по-своєму. Три з тих творів містимо сьогодні. Надіємося, що це не востаннє появляється ця сторінка "Молодої Музи".

ТОПІРЕЦЬ

ОЛЯ ШЕВЧУК

Топірець лежав наперек плаю, на яким тут і там гралися клаптики золотого сонця. М'яка, тепла земля пахла літом. Навкруги тихо-тихо, лише тут і там заскрипить старе дерево. А розмальовані квіти нахилилися над плаєм, наче тягнуть погляд до топірця.

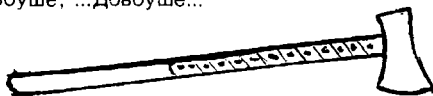
Ще здалека я помітила його, і так затримавшись, дивилася. Топірець вирізблений, і вимальований на різні барви, а червона краска нагадує ягоди. Чомусь не находило на гадку підійти ближче. У таких лісовім спокої не треба поспіху.

Раптом, щось шелеснуло в лісі по лівому боці. З'явився молодий чоловік — простий же собі, смаглявий, і з лейбиком на плечі і крисанею на голові. Тінь крисані падала йому на лице. Мовчазно він постояв дивлячись як на незапрошену чи незрозумілу, тоді швидким рухом рухом підняв топірець, і крутнувшись на нозі, зник у лісі.

Заскочена і незадоволена, що це все відбулося без слів (адже гірські люди є говіркі дуже), я майже на пальцях підійшла до місця, де був лежав топірець. Обережно глянула в лісі — та нічого не було видно. Надзвичайна ситуація смішною стала, і дивний чар лісу перервався. Ну що ж, махнула рукою і пішла далі. Стежка звелася вгору, де ліс зрідшав, і появилася поляна. Напившись гірського повітря і порадувавшись красою краєвиду, рішила вертатись. Ліс знов розкрив свої таємні чари, і зашуміли його струмочки і листки. Клапті світла протягнулися і змішалися із темними бордовими красками стежки. Виглядали наче насипані коралі. А там попереду наче і справді світло поробило червоні коралі. Та що це...? Ні, то не світло сонця, але такі розсипані ягоди на стежці. Можливо якась дівчина збирала, і їй розсипалися. Ну і справді, щось всі гублять речі по стежках! Невже це не є те місце де топірець лежав? Але хіба по ягоди вже ніхто не буде вертатися.

Так роздумавши справу, я рушила вперед. Вже дійшла он-он до ягід як почувся легкий, тихий дівочий голос, що лунав ніби десь здалека. А він кликав —

...Довбуше, ...Довбуше...

ІМПРОМТЮ

ЛЮДМИЛА КАНЮГА

"Під час їдженя не співай, доню, бо будеш мати дурного чоловіка" — все мені казала мама. А мені що з того, коли ця порада не придалася. Коби бодай дурного! Але, та де там, мені не то, що бракує в чоловіка клепки, але — взагалі бракує чоловіка. Питаєте: а де я його згубила? Агов, так добре на світі ще нема. Ні, ні, не шукайте його під столом, ані за фіранкою. Прозраджу вам таємницю — я його ніколи не мала. Що, ви смієтеся, чи то може у вас так із здивовання край-чик уст піднялися? Знаю — вам дивно, що така краса осяяна не знайшла собі пари. Якраз і в тому річ — для мене нема пари. В тім то й справа, що вартісних речей поменше. А — щодо шепоту про мій вік — заспокоїтеся, трохи "підтоптана". Тільки то дівчина років трохи назбирає, вже — стає панна! А мужчина — хоч і посивіє, буззубим стане — а все — кавалер! Всі його поважають, всі йому догожають! Та — стривайте, з мене "стару панну" не зробіте! Я — кавалеріння! Пишна, життерадісна кавалеріння!

О, це хто до мене підходить? Ага — це вона! Не підсміхайся. А тобі яке діло, що я сиджу і зовсім не танцюю. Мені попросту не хочеться, та ще й вбрала нові черевики та й ноги болять. І вже... Кажеш, що сьогодні гарно виглядаю, "на зміну" — додай. Ну, ти ж але щебечеш! Мені вже аж зрудилося слухати тебе. О ні, ти помиляєшся! Я люблю сама сидіти. То цікаво. Ні з ким не сперечаюся. Живу сама, їм сама — ось навіть і мій канарок минулого тижня забавив самоти і, мара, чогось не вертається. О, слава Богу, нарешті пішла. Що мені з твоєї палати, твого короля та короленят. Шкода, що нема у мене знімка моєї буди та мого бувшого канарка. Була б показала. Я й забула, що ти маєш алергію до птах. Шкода, що тебе не запросила на каву минулого тижня, коли мій волоцюга ще був у хаті. Ох яка шкода... Грайте, музиченьки, грайте. Я собі тут під столом потанцюю... Знаєте, так безпечніше. Ніхто на нагнітки не стає. Ов, а це що таке? Сама собі на нагнітку стала. Видно, що вже давно не танцювала. Хтось іде... Хіба не до мене? Ой, до мене... Що ж бідна маю робити? Я не хочу танцювати. Мене ноги болять в нових черевиках. Я на правду люблю сидіти сама. Мені зовсім не нудно. Ой, а ви такі пристійні — вусика, волос кучерявий, високі, стрункі... Та моя краса краща. До мене рівнятися не можна... Прошу, не підходьте ближче. Я не...

"Можна вас, панно попросити до танцю?" — "Дуже радо!"...

У моїй кімнаті, над великим, дерев'яним бюрком стоїть полиця з усіма моїми найдорожчими пам'ятками. Побіч букету малинових рож з моєї градуації лежить білий камінчик, який я видовбала із сніжно-білої колони Партенону у Греції. За цим є пара моїх дитячих черевичків, що їх мій вуйко колись давно позолотив. Сьогодні ці речі пов'ялі, засохлі, почорнілі; а спомини про них зникли уривками у глибині моєї пам'яті.

Та посеред цих пам'яток лежить ще маленька, залізна коробка, яка колись в собі мала білий перець. Вона нічим не відмінна від тисячів інших малих, залізних коробок, лиш може більш заржавіла й обита. Та ще до сьогодні вона викликає в мені живі, яскраві почуття; не тому, що пригода зв'язана з нею сталася недавно, а тому, що це не були перелетні почуття, новість яких розплилася з часом.

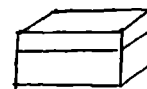
Пригода, в якій коробка грала головну роль, трапилася мені одної холодної суботи коли я взяла своїх новачок колядувати. Дівчата завзято ходили з хати до хати співаючи "Бог Предвічний". Це одинока коляда, що семилітні діти вміли напів приступно заспівати. Як їхня сестричка, я намагалася втримати хоч якусь міру спокою. Та це мені ніяк не вдалося. Одна новачка загубила рукавицю, друга перелетіла через дорогу, і ще на червоне світло, а третя десь зовсім зникла. По годині такого колядування я мала досить і була готова чимскорше вернутися до домівки та це мені також не вдалося. Новачки мене обступили і давай мене переконувати, щоб ми ще раз заколядували. Вони певно сподівалися, що хтось може їх прийме цукерками і чоколядами. Не було ради — я згодилася. Ми перейшли дорогу та попрямували до низького, мурованого будинку. Перед вагою нас усіх тяжкі залізні двері відчинилися і ми ввійшли у вузький коридор, освічений лиш однією лампою. Я хотіла перевірити число хати жінки, якій ми мали колядувати та затерті імена на поштових скринках не дали на це нагоди. Заки я мала час рішити де далі йти, мої новачки побігли догори сходами і загримали в перші двері. Коли довший час ніхто не відповідав, вони нетерпеливо знов застукали. За кілька секунд двері трішки відхилилися і боязкий голос, ламаною англійською мовою запитав: "Гу іс дер?" Незважаючи на чужу мову дівчата гучно закричали: "Колядники!" Двері майже непомітно рушилися, і голос, вже сміліше і на моє диво, по-українському повторив: "Колядники?" Я випередила новачок і голосно сказала: "Чи можна заколядувати?" Замість відповіді двері поволи відчинилися і ми по одній ввійшли до хати. Жінка, що стояла за дверима відповідала на наші привітання здивовано, ніби не могла собі усвідомити хто саме ми є. Вона стояла непорушно, худими руками спершись на край малого стола. Її голова, покрита сивим волоссям, заплетеним у вузьку косу, спустилася на груди, а її блідого лиця, повного глибоких зморшок, було нам майже не видно. Ми уставились у півколо і розпочали коляду. Новачки жваво співали, а я розглядалася довкола себе. Кімната була велика й простора: а, може, мені тільки так здавалося, бо в ній було дуже мало меблів. В одному куті стояло мале ліжко, старанно закрите сірим, закудлаченим коцом. З-під ліжка висувалися дзюбаті носики пари сходжених черевичків, а біля ліжка, на дерев'яній кріслі лежала мала, пожовкла книжка. Порядок цього кутика був зовсім відмінним від неладу протилежного, де стояв столик. На ньому я бачила

кілька аркушів паперу, покриті невиразним письмом, горнятко, на дні якого була якась бронзова рідина, та пара окулярів з потрісканими шклами. Кімната, зі своїми запошеними стінами та слабкими лямпами здавалася темна і задущлива. Вона відзеркалювала убогість старої жінки, яка тепер піднесла голову, і нахилилась трохи вперед, прижмуреними очима пильно оглядала нас усіх.

Коляда закінчилась... Ми повиншували й затихли, чекаючи відповіді від жінки. Вона довго стояла не рухаючись; потім підійшла до нас і тремтячим голосом, ледве чутно сказала: "До мене вже так довго не приходили колядники. Я вам вдячна, що ви мене не минули..." Її очі блистіли сльозами, а руки неспокійно скручували білу хусточку в тісний клубок. Мої новачки ніяково дивилися то на жінку, то одна на одну, а по мені перебігло почуття вдволення, що ми цій жінці нашою скромною колядою зробили таку зворушливу приємність.

Дівчата вже посувалися в сторону дверей та жінка їх затримала і кивнула рукою, щоб вони прийшли ближче до неї. Ми стали в тіснім колі довкруги стола і дивилися, як згорблена постать жінки відчинила шуфляду низької скрині і нахилившись над нею шукала чогось довгими, костистими пальцями. За хвилину, з під купи пожовклих обрусів, вона витягнула малу, заржавілу коробку. "Я хочу вам це дати. За вашу коляду". Дрижачими руками вона відкрила коробку, а з неї посипалися дрібні гроші: по центові, по п'ять вони розкотились по столику, вдаряючи об себе дзвінким, металевим звуком. "Я знаю, це небагато. Але це все, що я маю. Ви ж розумійте. Ваша коляда така приємна. Я вже так довго не чула..." Її голос поволи стихав, а руки згортали центи і жменями кидали їх назад до коробки. Жінка її закрила і встромила в руки здивованої новачки, яка напевно не знала, який скарб вона тримає. Я хотіла щось промовити, якось сказати жінці, щоб ці гроші собі тримала бо нам їх дати це завелика для неї втрата, та я не довіряла своєму голосові, бо тепер в моїх очах блистіли сльози і що хвилини грозили покотитись по лиці. Непевним голосом я лагідно сказала "Христос Раждається" та повернулася до дверей. Жінка беззубим усміхом та помахом старечої руки вивела нас на коридор не замикаючи дверей, аж доки ми не вийшли на двір. Пронизливий холод намагався пробитися до мене, та я була узброєна проти нього теплою своєю почувань, які мене огорнули, мов м'яким покривалом.

Дорогою до домівки дівчата взяли числиту гроші. Із залізної коробки начислили вони 99 центів. Їхні скривлені міни відзеркалювали невдоволення, що тут навіть не було одного доляра. Та вони розуміли, що ми всі сьогодні були свідками найщирішої жертви. Жінка напевно місяцями збирала ці гроші, по центові кидаючи їх до коробки. Її дар — 99 центів — пишастся в мене на полиці поміж іншими цінними пам'ятками.

БІБЛІОГРАФІЯ ВИДАНЬ ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТІ

Чапленко Наталія. *Бібліографія видань жіночої творчості поза межами України. Філадельфія, Союз Українок Америки, 1974. 54 стор.*

Бібліографічна справа була в нас досі недоцінена й занедбана. Через те не лиш звичайним читачам, але навіть і дослідникам трудно часом знайти потрібну бібліографічну інформацію. Не знаємо, скільки кожного року появляється на еміграції книжок українською мовою і які це книжки; наша інформація про поодинокі видання неповна й випадкова. Що вже казати про книжки, що появилися друком давнішими роками, або в інших країнах, або про книжки малопопулярних і малорефлектованих авторів, або про книжки з якоїсь особливою цікавою чи потрібною ділянкою...

Опрацьована Наталією Чапленко бібліографія "жіночої творчості" частинно заповнює цю важливу прогалину; вона є теж вимовним свідцтвом величезного вкладу жінок у розбудову української культури на еміграції. Ця бібліографія — це список біля

дев'ятох сотень окремих книжкових еміграційних видань, що появилися в роках 1940-1973 і що їх авторами є українські жінки. Для кожної книжки подано повні бібліографічні дані: не лиш автора, заголовок, місце видання, видавництво і рік видання, але й кількість сторінок, мистецьке оформлення, серію, тощо. Вся бібліографія поділена на такі розділи: поезія; проза; драматичні твори; переклади; наука, публіцистика, спогади; дитяча література; дитячі сценічні твори; збірники, конвенційні та ювілейні книги, брошури жіночих організацій; підручники і посібники; ужиткове мистецтво; гігієна і косметика; куховарські книжки; жіноча преса. Окрему категорію становлять публікації англійською, німецькою, французькою, португальською та еспанською мовами. Вже сам перелік цих ділянок показує, що бібліографія Наталії Чапленко — це не лиш рапорт майбутньому дослідникові, але теж і практичний посібник для виховників, учителів, студентів, читачів красного письменства, і навіть домашніх господинь. Наталія Чаплен-

ко проробила велику роботу і подбала про те, щоб свою бібліографію зробити доступною всім зацікавленим у формі хоч і невибагливого, проте охайного й читкого видання. Їй за це належить подяка і признання.

Фахові бібліографи можуть мати до упорядника деякі побажання й завваги. Сам заголовок, наприклад, не відповідає повністю засягові бібліографії. Якщо мали бути включені всі видання жінок "поза межами України" — то де ж тоді видання з Польщі, Чехословаччини? Де ж комуністичні українські видання з Канади? Позиції в бібліографії не нумеровані; немає показника імен та предметів. Псевдоніми — в більшості випадків — розкриті; проте, як правило, бракує відкликів від неприйнятих різновидних форм прізвища чи псевдоніму. (Наприклад: немає відкликів: "Селянська, Віра" гл. "Вовк, Віра", "Онишкевич, Лариса" гл. "Залеська-Онишкевич, Лариса", "Bloch, Marie", гл. "Halun Bloch, Marie" і багато інших.) З незрозумілих причин розділи чужомовної літератури мають заголовки тільки у чужих мовах. Було б теж, очевидно, дуже бажано, щоб у такій бібліографічній роботі було якнайменше типографічних помилок.

Марта Тарнавська

ВІДГУКИ

Деякі зауваження до навчання мови.

Читаючи статтю п. В. Андрушків п. н. "Навчання мови в дітей", в якій авторка підходить із технічної сторони навчання мови, просто напрошуються деякі зауваження.

Ці зауваження не будуть мати відношення до самої статті, яка сама собою порушує справу навчання мови, зокрема техніку навчання і являється вартісною і потрібною під сучасну пору, саме, коли наші діти в розсіянні, не знають та не вивчають рідної української мови.

Мова — це не тільки засіб порозуміння, але це незвичайно важний чинник, зокрема в наших умовах, який може зберегти нашу народню сутність.

Очевидно, що у першій мірі це обов'язок батьків навчити своїх дітей рідної мови. Церква, школа

українознавства, молодечі організації можуть бути допоміжним чинником, але дим мусить дати дітям 90% знання рідної мови. Не має ніякого виправдання, мовляв, працюємо і не маємо часу. Нашим святим обов'язком є навчати дітей рідної мови з перших днів їх життя і допильнувати, щоб вони тільки нею розмовляли.

Ясно, якщо самі не знаємо добре мови, то не зможемо навчити дітей, і у таких випадках треба постаратися, щоб діти навчилися мови в школі українознавства.

Якщо ми приглянемося нашій дійсності, то побачимо сумні і грізні недоліки. Куди б ми не пішли, де тільки є наші діти, чи то буде в церкві, чи в школі українознавства в "Пласт", "Сума", "Одум", почуємо, що вони залюбки розмовляють чужою мовою. В

українських домах діється те саме: діти між собою розмовляють англійською мовою. Дуже часто, коли сходяться знайомі і приятелі з дітьми, то загальною розмовною мовою між дітьми є англійська.

А вже дуже погане та пригноблююче явище, коли батьки з дітьми і навпаки, розмовляють чужою мовою.

Хто у цьому винен? Та хіба ж батьки! Чи не сором нам? Де ж наше народне обличчя? Як ми можемо зберегти себе від денационалізації, втрати народніх особливостей? Здається, що вже крайня пора задуматися над тим грізним становищем і почати протидіяти, якщо хочемо зберегти наших дітей для українства.

Рідна мова невідривний складник народнього виховання і без знання рідної мови ніяк не може бути повне і вартісне народне виховання.

Коли ми байдуже дивимося на

справу навчання рідної мови, ми самі виказуємо брак батьківського почування, якщо йдеться про національне виховання наших дітей. Такою поведінкою ми самі вбиваємо народну душу дітей.

Якщо так ставимося до питання навчання рідної мови у наших дітей, то яке може мати довір'я до всіх інших наших дій у громадських, народних, церковних, релігійних питаннях?

Пригадуймо собі все слова поета:

Мово рідна, слово рідне
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
Але камінь має

І. Білоскурський

3 листів до Редакції

Анастасія Біловус в листі до редакції "Нашого Життя" з дня 19-го січня 1976 р. пише:

Останнє число "Нашого Життя" дуже добре, всі матеріали цікаві. Треба побільше писати на тему, чому членство СУА повинно читати свій журнал і ним дорожити. Ця ділянка вимагає багато усвідомлюючої праці.

Заходи заохотити членство читати свій журнал увінчалися успіхом у 5-му Відділі, тому треба вірити, що така акція принесе успіх і серед членства інших Відділів.

Я постійно говорю про цю справу при всяких нагодах, навіть під час похоронних промов. Але поле мого діяння вузьке, бо обмежується тільки до одного Відділу. Таку акцію треба б повести на терені Округи...

При нагоді хочу Вам заявити, що Ваш журнал, зокрема останніми часами, є дуже добре редагований, його зовнішній вигляд викликає приємне враження, а зміст дуже цікавий не тільки для жінок, але також для чоловіків.

Особисто читаю Ваш журнал від дошки до дошки і Вам, мої Пані, належить признання за видавання журналу, яким він тепер появляється. Його можна зарахувати до найкращих жіночих журналів, які тепер видають чужонаціональні жіночі організації.

Іван Білоскурський

Від Редакції: На питання в справі вживання слова "правити" відповідь мовний редактор.

Моя особиста заввага щодо гумористичних вставок у "Нашому Житті": на мою думку, вони зайві, хай "Лис Микита" і ще "Мітла" займаються жартами і сатирою, нам шкода місця! Скільки то є цікавих справ, що їх можна видрукувати на сторінках журналу!

Я відписала на анкету "Що хто хоче мати в журналі", а це вже додатково. Цікаво читати про жіночі постаті, переважно наші, але і чужі, як

вони працювали, чого добились. Вишивка у зв'язку з крамничкою коло Музею заслуговує теж багато уваги, особливо, як це представила Іванна Савицька в "Свободі" що там будуть плекатися мистецькі традиції вишивання і т.п.

Видумати новий жарт — не легка штука. Передруковувати старі — нецікаво.

Тетяна Душенко

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У числі "Нашого Життя" за січень 1976 р. на сторінці 33-ій у підписі від світлиною управи 55-го Відділу СУА в Лос Анджелес помилково подано прізвище голови **Люба Полащевська**. Має бути: **Люба Палашевська**.

Редакція

ПОДЯКА

28-ий Відділ СУА почувається до обов'язку подякувати за датки на Стипендійний Фонд для Українців в Європі:

1. п. Олександрі Терлецькій, Голові Секції Дружин Лікарів при Товаристві Українських Лікарів Північної Америки, Відділ Нью-Йорк — 120 дол. річно,

2. п. Лідії Грабарчук, яка зобов'язалася давати малій дівчинці Галі щорічно 120 дол. аж до закінчення студій,

3. п. Дарії Гусар, яка зложила 200 дол. в пам'ять свого мужа бл. п. Василя.

Софія Андрушків
Референтка Стипендійного Фонду
28 Відд. СУА

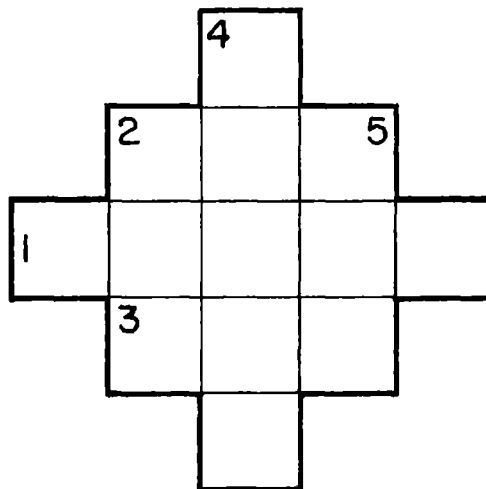
ПОДУМАЙТЕ — ВІДГАДАЙТЕ

ПОЗЕМО:

1. Об'єднання українських письменників
2. Українська радянська енциклопедія
3. Ім'я жидівсько-американського скрипаля

ДОЗЕМО:

2. Дівоче ім'я
4. Дехто думає, що в Америці найважливіші...
5. Праматір

РОЗВ'ЯЗКА 3 ПОПЕРЕДНЬОГО ЧИСЛА

ДОЗЕМО:

1. Жінка
2. Румба
3. Амант

ПОЗЕМО:

1. Журба
4. Німка
5. Азарт

Вісті з Централі

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕКИ ЖУРНАЛА "НАШЕ ЖИТТЯ"

заплановано в СУА

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

До кінця квітня 1976 р. зложили:

Окружні Управи і Відділи СУА	31.973.28 дол.
Поодинокі особи	5.483.15 дол.
Разом	37.456.43 дол.

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "Н. Ж." ВПРОДОВЖ м. КВІТНЯ 1976 р. НАСПІЛИ ТАКІ ПОЖЕРТВИ:

ОКРУЖНІ УПРАВИ І ВІДДІЛИ:

150 дол. — 68 Відділ — Сиракюзі
(Збірка в пам'ять др. Євгенії Єржківської)

25 дол. — 103 Відділ — Гемстед

10 дол. — 43 Відділ — Філядельфія

Разом 185.00 дол.

ОСОБИСТІ ПОЖЕРТВИ:

35 дол. — Леонтина Галяженко — Дітройт

10 дол. — Марія Івахів — Честер

Разом 45 дол.

**Поля Книш
фінансова секретарка**

ДО ОРГАНІЗАЦІЙНИХ РЕФЕРЕНТОК ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

У попередніх числах "Нашого Життя" подано план приєднання членства, опертий на досвіді дотеперішніх кампаній.

Організаційні Комісії Окружних Управ і Відділів на останніх передвакаційних засіданнях повинні накреслити план праці на вересень-жовтень ц. р.

1. У вересні Організаційна Комісія устійнює точний реченець кампанії (два тижні в жовтні, або в листопаді).

2. Вирішує, де умістити афіші і коли роздавати летючки та помішувати оголошення в пресі, чи в радіо,

склавши докладний текст цих оголошень.

3. Назначає час, коли вислати до жінок листи з запрошенням стати членками СУА.

На імпрези товариського характеру, як печення картоплі, чи пікнік треба запросити жінок, яких хочемо приєднати до СУА.

Під час вакацій кожна членка СУА повинна пам'ятати, що її завданням є знайомити своє оточення (українське і американське) з цілями і завданнями нашої організації. Кожна членка повинна бути пропатором своєї організації.

Ірина Захарко
організаційна референтка СУА

ДО ПРЕСОВИХ РЕФЕРЕНТОК ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

Чергування хронік:

Округи Північний і Південний Нью-Йорк пришлють хроніку до кінця квітня до числа за червень.

Відділи міста Філядельфії пришлють хроніку до кінця травня до числа за липень-серпень.

Відділи Округи Філядельфії пришлють хроніку до кінця червня до числа за вересень.

Округа Нью-Йорк пришле хроніку до кінця серпня до числа за жовтень.

Округа Нью-Джерзі пришле хроніку до кінця вересня до числа за листопад.

Округа Нова Англія пришле хроніку до кінця жовтня до числа за грудень.

Звіти з річних зборів:

Пересилаючи звіти з річних зборів Окружних Управ і Відділів, треба подавати тільки дату, особу, яка репрезентувала Екзекутиву, або Окружну Управу СУА і склад нової управи. Інші дані, чи деталі — зайві.

Передплати "Нашого Життя":

Згідно з постановою статуту СУА, стаття 10, точка "д", який діє від 1959 року, кожна членка обов'язана передплатувати "Наше Життя". Багато членок не виконують цього важливого обов'язку.

Пресові референтки, а якщо таких немає, то касирки Відділів повинні збирати передплати і спільно вислати їх до адміністрації журналу.

З тією метою розіслано Округам відповідні формуляри, які треба вислати разом з чеком до адміністрації. На формуляри треба подати ім'я, прізвище й адресу англійською мовою. Формуляр виготовляти на писальній машинці.

Відділи відповідальні за передплати так само, як за вкладки від членок.

Управи Відділів повинні впливати на членок, щоб передплатували журнал і повинні позитивно розв'язати справу передплат для членок, неспроможних передплатувати "Нашого Життя".

Марія Барагура
пресова референтка СУА

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ЗЛОЖИЛИ В БЕРЕЗНІ 1976 Р.:

По 400.00 дол.:

Сестрицтво Покрова Божої Матері,
Австралія

По 200.00 дол.:

Максим Грибик, Пд. Австралія (дол.
201.97), Григорій Федорук, Пд. Австра-
лія, Роман Куціль, Рочестер, Омелян і
Марія Лесюки, Льорейн, Др. Микола і
Марія Грушкевич, Парма, в пам'ять
своєї доні бл. п. Мотрі Грушкевич-
Бігун, І. Відділ СУА Нью-Йорк.

По 150.00 дол.:

Др. М. і пані Грецишин, Бофало.
Працівники УНСоюзу, Джерзі Ситі.
49 Відд. СУА Бофало — (Збірна сти-
пендія), в тому 50.00 дол.: М. Салдит.
По 20.00 дол.: Т. Мандзій, Е. Ковтало,
М. Паньків. 14.00 дол.: Т. Руда. По
10.00 дол.: Т. Душенко, О. Перейма.
Відділ доповнив 6.00 дол. Разом 150.00
дол. Об'єднання Українців Вашингто-
ну, Вашингтон

По 100.00 дол.:

Марійська Дружина Жінок, Вашингтон,
10 Відд. СУА Філадельфія.

По 75.00 дол.:

Теодот Школьнік, Чикаго (рата на
стип.). Проф. Юрій і Ірина Лаврів-
ські, Тонаванда. Др. Роман і Богдан-
на Топольницькі, Віліямсвілле. Ольга і
Богдан Козаки, Сільвер Спрінг.

По 15.00 дол.:

Др. Д. і Р. Богачевські, Вієнна.

Разом 2716.97 дол.

АКЦІЯ "ОБОРОНИ ВІРИ І ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ"

Впродовж 1976 року Комісія Прав
Людини СКВУ в порозумінні з Духо-
венством Українських Церков про-
водить акцію "Оборони Віри і Церкви в
Україні".

Екзекутива СУА одержала звер-
нення СКВУ в цій справі, як також
список і цінник матеріалів, помічних у
цій акції.

Всі ці матеріали Екзекутива
переслала головам Окружних Управ з
дорученням докласти всіх зусиль, щоб
членство СУА включилося масово в
оборонну акцію.

Екзекутива СУА

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ".

У списку датків на пресфонд НЖ про-
пущено:

12.- дол. які жертвували Соня і Іван
Дидів

ВНУЧКА О. ЛОТОЦЬКОЇ ВІДВІДАЛА СУА

Відвідини внучки бл. п. Олени Лотоцької Христини Добуш в СУА. Від ліва:
Іванна Рожанковська — голова СУА, Христина Добуш, Леся Різник — зас-
тупниця голови СУА, Марія Савчак — секретарка СУА, Оля Ставнича
— заступниця голови СУА

Christine Dobush, granddaughter of Olena Lototsky visits UNWLA headquarters:
from the left — Iwanna Rosankowsky - President; Lesia Riznyk - Vice President;
Maria Sawchak - Secretary; Olha Stawnychy - Vice President.

Христина Добуш, внучка покійної
почесної голови СУА Олени Лотоцької
відвідала дня 26-го квітня ц. р. при-
міщення СУА в Нью-Йорку. Вона
зустрілася з головою СУА Іванною
Рожанковською, заступницями голови
Лесею Різник і Олею Ставничою та
секретаркою Марією Савчак.

Х. Добуш живе тепер у Нью-
Йорку і є співачкою. Хоч не володіє
українською мовою, все ж має глибоке
почуття приналежності до свого
народу.

Вона збирає матеріали до опрацю-
вання біографії своєї бабуні. На про-
хання голови СУА обіцяла написати
спомини про бабуню до "Нашого
Життя". Посідає велику кореспон-
денцію Покійної, яку по використанні
обіцяла передати до архіву СУА.

Голова СУА подарувала їй вибір
поезій Лесі Українки в англійському
перекладі "Дух полум'я" (Спирит оф
флейм).

ЗАСІДАННЯ ЕКЗЕКУТИВИ СУА

Дня 2-го травня ц. р. відбулося
цілоденне засідання Екзекутиви СУА,
в якому взяли участь також виховні
референтки Головної Управи Ірина
Лончина і Дана Дика.

Узгіднено такий план праці вихов-
ної референтури: 1) заактивувати існую-
ючі світлички. 2) подбати про їх від-
повідний рівень. 3) закладати в міру
можливості нові світлички.

Підкреслено важливість без-
посереднього контакту виховних
референток Головної Управи з
виховними референтками Округ і Від-
ділів, з виховницями світличок і моло-
дими матерями. В тій цілі заплановано
між-окружні конференції.
Дискутовано справу перевидання

матеріалів для вжитку світличок і
видання ілюстрацій до казок. Пору-
шено важливість сторінки молоді
мами і світличок у журналі "Наше
Життя".

В ділянці пресової референтури
обговорено проблему придбання
передплатників з-поза СУА і в зв'язку з
тим увести деякі зміни в журналі, а
саме зменшити суто організаційні
справи СУА, зате присвятити більше
уваги позасоюзовій тематиці і пробле-
матиці.

Крім того обговорено відкриття
дому СУА-УККА в травні і справи
Музею СУА.

М. Б.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТВОСЬМИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО П'ЯТЕ

НАШЕ ЗАВДАННЯ У 1976 Р.

Рік 1976 вже увійшов у дію. Комісія Прав Людини при СКВУ проголосила його роком оборони свободи релігії в Україні. Вже розіслано по наших поселеннях петиції, що їх повинні підписати сотні й тисячі вірних.

А Комісія Оборони Переслідуваних при СФУЖО висунула своє завдання в тому році. Заохочуючи жіноцтво до підписування петицій вона постановила обслідувати ще одну ділянку. Це — працю і жертву наших жіночих монаших чинів.

В нашій історії маємо часті згадки про жіночі монастирі в усіх частинах України. Ще за княжих часів вони присвятились ширенню освіти. Перші навчальні установи для дівчат були при монастирях. Там також піднесли прикладне мистецтво до висоти, виконуючи церковні скатерті, стихарі, рушники у найкращій формі. У часах лихоліття в монастирях знаходили прибіжище переслідувані родини.

Українське національне відродження відбилось також на житті наших монастирів. Шкільництво при монастирях розвинулось на просторі Зах. України. Сестри Василіянки відкрили в 1906 р. першу дівочу гімназію у Львові. А потім слідували середні школи в інших місцевостях. Сестри Служебниці ПДМ дбали про сиріт, яким віддавали свою опіку і навчали їх

знання. На центральних землях ґрунт був уже підготований до створення Української Автокефальної Православної Церкви. І в 20-тих рр. — не зважаючи на перешкоди — існували ще численні жіночі монаші з'єднання в Україні. Їх знищено разом із ліквідацією УАПЦ.

Тоді то почалась мартирологія українських монаших чинів. У нечисленних спогадах із 30-тих рр. зустрічаються згадки про їх страдальний шлях у тюрмах і концлагерях. Потім у 40-вих рр. це повторилось із неменшою силою з монашими чинами Зах. України. Майже всі монахині відбули заслання в Сибірі, й багато їх звітлія не повернулось.

Настав час зібрати документацію про них. Частинно знаємо їх долю з численних спогадів в'язнів, що їх звільнено. Але це лиш невелика частина тих, що про них продісталися вістки у вільний світ. Багато більше могли б розказати вони самі або їх рідня.

Відданість Господеві і велике діло їх рук зобов'язує нас. Жіночі монаші чини були великою моральною силою нашого церковного й національного життя. І тому в роковини знищення нашої церкви обох віровизнань ми повинні прослідити і зберегти відомості про їх страдальний шлях.

БІБЛІОТЕКА ОУЖ ВЕЛ. БРИТАНІЇ

Культ. освітня референтура при ОУЖ заснувала бібліотеку, в якій збирає книжки жінок-письменниць і з жіночою тематикою. Дотепер зібрано біля 100 книжок. Культ.-освітні референтки С. Стецько і С. Боднар заохочують члество жертвувати книжки або гроші на закуп.

Бібліотека приміщена в домівці ОУЖ. З неї користають членки з околиці, але вона служить також до виставок книжки, що є заплановані. Наприклад, на Семінарі організаційних референток, що відбудеться

вітку на одній із осель, повинна бути така виставка.

ДЕНЬ ЖІНКИ-В'ЯЗНЯ У ПАРИЖІ

Союз Українок Франції влаштував 21 листопада 1975 р. День Жінки-В'язня. Того дня відублись відправи в обох українських церквах. Маніфестацію започатковано доповідями — українською мовою говорила Марія Митрович, французькою Основич. Потім Марійка Пастернак зачитала проект листа до президента Жіскара д'Естена з нагоди його поїздки до Москви. З черги присутні вислухали

дві поезії у виконанні Ірки Буає. Це були — Миколи Поповича "Жінки в'язні усього світу" і Люби Кобрин "Терра інкогніта". Цим заключилась коротка програма.

ТЕТЯНА ПЛЮЩ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

В часі подорожі подружжя Плющів по Америці й Канаді Тетяна Плющ завітала зі сином Лесиком до Філядельфії. Нагодою до виступу була маніфестація в обороні переслідуваних за віру, що її влаштували жіночі організації 31 березня 1976 р. Ініціативу до зустрічі дав місцевий

Комітет Оборони Валентина Мороза. Між іншими промовцями Тетяна Плющ говорила про українських жінок-в'язнів і закликала до дальшої оборони їх.

Зустріч була завершена спільним обідом у поблизькому ресторані. Тут привітала Тетяну Плющ заступниця голови СФУЖО Лідія Бурачинська, яка висловила їй признання українського жіноцтва за безстрашну оборону свого чоловіка. При тому з'ясувала засади, які об'єднали українське жіноцтво у вільному світі у СФУЖО.

85 КОНФЕРЕНЦІЯ ГЕН. ФЕДЕРАЦІЇ ЖІН. КЛЮБІВ

У днях 13-16 червня відбудеться у Філадельфії 85 Конвенція Ген. Федерації Жіночих Клубів. Місце Конвенції вибрано з нагоди 200-ліття в осідку, де постала колись Деклярація Незалежності.

Гаслом минулої адміністрації було змагання до єдності. У цьому

напрямку Федерація має свої досяги, як також проекти побороювання крайових проблем, як протидія алькоголізмові й насилуванню жінок. Це все буде змістом нарад. Видатним осягом поодиноких клубів є, наприклад, створення Музею Америки в Стутгарті, Аркенсо, і побудова шпиталю в Дойлеставні, Па.

Міжнародній секретар ГФЖК зreferує дію заморських клубів. Австралійський Клуб у Сиднеї взяв видатну участь у Світовій Жіночій Конференції у Мехіко, Клуб у Нікараґва постав для допомоги жертвам землетрусу, Клуб на Багамських островах опікується діворою, Клуб у Гаваях допомагає шпиталю. До цього міжнароднього сектора належить Світова Федерація Українських Жіночих Організацій. Її звіт за 1975/76 рр. буде також уміщений у журналі "Клабвумен".

Управу СФУЖО буде репрезентувати Лідія Дяченко, голова Комісії

Професіоналісток. Наша участь тим більш важлива, що 85 Конвенція перевибирає свій провід, отже наша представниця бере участь у голосуванні. Окрім неї ще будуть делегатки Союзу Українок Америки й Українського Золотого Хреста. Наша делегація буде представлена на міжнародньому полуденку 15 червня.

НА ФОНД ІМ. І. ПАВЛИКОВСЬКОЇ

На видничий фонд ім. Ірини Павликовської, що має послужити для видання історії ОУЖ, яку вона написала, зложили в останньому часі:

По 20 дол. — Союз Українок Франції, Париж, інж. Ярослав Єндик, Едмонтон, Софія і Ярослав Скрипники, Едмонтон, Анна Рижевська, Маямі.

По 15 дол. — др. Наталія Пазунок, Філадельфія.

По 10 дол. — Ольга Горачук, Курітіба, Катерина Пелешок, Нью-Йорк.

Продовження: ВЕЧОРИ З І. ЛЕВИЦЬКОЮ

відали пам'яткові місця нашої столиці й любувались із гори Володимира красою міста й Дніпра. Це були дорогі й пам'ятні моменти, що ми їх переживали у своїй державі!

Втретє зустрілись ми в Берліні. Ася приїхала туди з Копенгаги, де її чоловік був консулом України. Я відвідала її в готелі, вона розказувала мені про красу Данії і запрошувала приїхати туди. Але вже видно було, що війна не принесла нам того, чого ми сподівались. Чорні хмари насувались на нашу Батьківщину і я не відважувалась залишити чоловіка й їхати на розраду.

Врешті ще раз побачила я її, коли приїжджала до Галичини провідати свою маму. Я зайшла й до Асі. Її чоловік займав тоді визначне політичне становище, як голова УНДО і пані Ася вела широке товариське життя. Мені назустріч вийшла елегантна пані, а розкішна, багата обстановка немов відчувувала мене від неї. Але за хвилину розмови ми віднайшли себе і весело, по-давньому провели час.

Пережила молоденька Ася велику любов, про яку ще сьогодні говорить зі зворушенням. Але, ображена невинним віршиком, який насправді не мав нічого образливого, зірвала це знайомство.

— "Мама була тоді хвора, і я не хотіла її журити. Коли б я показала їй цього віршика вона напевно сміялась би з нього як з невинного жарту" — каже.

Час гоїть рани. Іванна Шехович у 1912 році вийшла заміж за д-ра Дмитра Левицького — адвоката спершу у Раві Руській, потім в Бережанах. В часі I Світової війни його, як резервового старшину

австрійської армії, беруть у полон і вивозять аж у Ташкент. Як тільки вдається видістатися він переїжджає до Києва, де включається у громадсько-політичне життя. У 1919 році їдуть обоє з дружиною Іванною до Копенгаги, де він є послом УНРеспубліки. Посольство, зглядно місія, мала трудне становище. Сам д-р Левицький пише про дипломатичні представництва у ті часи так: "Як би не говорити, то за 1919 рік поширено в Європі знання і тим самим вагу української справи в Європі більше, як за століття перед тим", а далі "чимала заслуга дипломатичних місій лежить у тому, що вони зуміли причинитися до заактивізування того зацікавлення, вміли спопуляризувати українську справу, вміли спонукати між чужинцями, навіть дуже впливових людей, які станули в обороні української справи і які досі є нашими національними приятелями".

Успіх місії в Копенгазі у великій мірі треба завдячувати Іванні Левицькій, її зручності у нав'язуванні зв'язків та веденні відкритого, культурного дому, де бували чільні представники данської суспільності.

Одним з таких визначних осіб був тоді Георг Брандес, європейської міри літературознавець і філософ. У Данії говорилося тоді що там і там, наприклад, на концерті був "король і Георг Брандес, а інколи навіть Георг Брандес і король"

Уляна Любович

Докінчення у наступному числі

*Степан Волинець. Предвісники і творці листопадового зриву. Видавнича Спілка Тризуб, Вінніпег, Ман. 1965.

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXIII

May 1976

No. 5

Editor Marta Baczynsky

Equality...

Although in principle, equality passes as a straight line through all the people, in reality we find that many feel they are more equal or superior to others.

History bears witness to thousands of bloody struggles originating from the seeming lack of equality or its abuse.

However, equality is not the acceptance of an equal, nor its acknowledgement in another, but the respect and tolerance for the difference found.

Like the common cold the feeling of superiority is forever present in our society on a greater or lesser scale. And like the common cold, it is a useless, irritating and negative phenomenon. The scale or measuring stick used for the "superiority climbers" is short of ridiculous

- places of origin, family background, membership in organizations, church affiliations, children's achievements, etc., the list can go on and on. In other words, every facet of life is used negatively to be one up on ones neighbor.

The beauty of life lies in its variety. The exquisite lushness of a rose cannot in any way be compared to the delicate dainty loveliness of a violet, and who can say which excels. Both are flowers, both equal in the individual expressions. They do not compete, nor are they jealous of each other. Each glories in its being, basking in the warmth of the spring sun.

We are all equal in the eyes of the Almighty. But among people equality fails because we lack tolerance, understanding and above all - brotherly love.

WOMEN AND CRIME

MOTRIA KUSHNIR

One of the most distressing realities of modern-day life is the rising rate of criminality and violence in our society. The crime-wave which began in the early 1960's continues to swell without cresting. Not only is the crime rate increasing at a frightening rate, the rate of increase is increasing.

An even more alarming feature of this situation is that rape has grown more rapidly than any other type of violent crime. For example, during the period 1960 to 1971 the number of reported rapes rose by 146%, growing another 11% in 1972. Crime in general in 1972 rose by only 1%. According to the FBI's *Uniform Crime Reports*, the incidence of rape was up by 222.4% between 1960 and 1974. The FBI's Crime Clock for 1974 shows that a rape was committed once every ten minutes; 51 persons per 100,000 inhabitants in the United States were raped in 1974 alone. Reported rapes constituted 6% of all violent crimes during the year 1974.

It is important to underscore the fact that these statistics are based on rapes reported, not on the number of rapes committed. According to the FBI and independent criminologists, the figures must be multiplied by at least a factor of ten to approach accuracy. It is unfortunately true that most rapes are not reported. If they were, it would become patently clear

that rape occurs far more frequently than either homicide or aggravated assault. The FBI's two other classes of violent crime.

Two questions must be raised in connection with this deplorable state of affairs. The first is: why do so many rapes occur? The second relevant question is: why are so few rapes reported to the authorities? The answers to these queries tend to be one and the same, bringing into sharp focus the complex of forces which contribute to the problem.

Undoubtedly the most influential factor contributing to the current crisis is that rapists can comfortably assume they will not be punished for their crime. Even when the rape is reported and an arrest made, many offenders are not prosecuted. When brought to trial, few rapists are convicted. Translated into statistics and figures, the breakdown for the year 1974 appears as follows:

- 1) 51% of cases reported were cleared by arrest that is, the suspect was apprehended and taken into police custody;
- 2) 60% of cases cleared were prosecuted, that is, brought to trial;
- 3) only 35% of the defendants prosecuted for forcible rape were found guilty of forcible rape,

TRIBUTE TO MOTHERHOOD

Majestic spirals of my mind
Soaring, reaching the unknown
Flaring, bubbling thoughts disperse.
Through windows open to the world
A glimpse of imagery evolves...matures,
Ripens into rays of the sunken golden sun.
I reach to feel the essence...
Presence of a being distinct from those
Of my associates before.
Mirage...Mirage...I shout, run..
scattering images in the crystals of glistening sand,
And fall upon an oasis of love...
Where the tumults of lifes' discords
Are harmonized in swift and timeless tunes.
Universal thoughts of days to come arise.
A spirit born within is free,
Has left its cave, its inner self,
My wanderings have ceased, a soul lies bare,
Exposed to elements it craved.
Enriched by fruits of rapture it once
knew.
Rich vision! Pass quickly in final tribute of hereafter...

Mother and Child — artist Oksana Lukashevych-Polon.
Мати й дитина. — Офорт. Оксана Лукашевич-Полон

the defendent taken into custody, tried and convicted of forcible rape.

In Philadelphia, the fourth largest city in the United States, 796 cases of rape were reported for the year 1974; only 88 men were convicted for the crime.

Significant adjustments in these already incredibly low figures must be made. According to a *University of Pennsylvania Law Review* study, the number of rapes reported represents only about 50% of the number of complaints the police and other authorities receive. The police "unfound" about 50% of all charges made. For one reason or another they simply decide not to register the complaint and not to investigate the charges. It is thus not surprising that nine out of ten rape victims do not press charges at all. When this fact is taken under consideration, it becomes apparent that approximately one rapist in two hundred is arrested, tried and convicted for the crime of forcible rape.

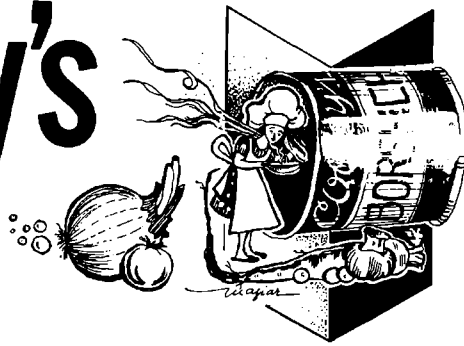
Recent studies have shown that certainty of punishment significantly deters crime. In the case of rape, one may logically conclude that certainty of not being punished significantly contributed to the rise in crime. On the basis of these statistics one must further deduce that the law protects, in this particular area, the offender rather than the victim.

The root causes of the anti victim bias institutionalized into the laws are in large part historical

and cultural. In ancient societies the first laws against the crime of rape were instituted to protect the property rights of the father or the husband of the victim, not the woman herself. For example, the law viewed only virgins as possible victims of rape; the offender was required to pay a fine to the father in a sum equal to the girl's value on the marriage market. A married woman victimized by a rapist was considered guilty of the same crime as her assailant; both were usually stoned to death or sentenced to death by drowning for the crime of adultery. A milder version of this unjust law granted the victim's husband the right to rape the offender's wife; the principle of an-eye-for-an-eye was here applied with total disregard for the injured party. Underpinning the ancient statutes governing cases of rape was the attitude that women tended to be, by nature, inveterate liars and storytellers. Greater attention was focused on the probability of false accusation than on the possibility of justified charges.

While legal thinking and jurisprudence evolved to a substantially more humanistic position by the 13th century and rape was finally considered a threat to public safety and a criminal felony many prejudicial and unjust features of the ancient laws found their way into modern legislation. The most blatant vestiges of age-old inequities are to be found in the special rules of evidence peculiar to the laws governing forcible rape. These rules embody an extraordinary safeguard under

cookky's corner

A few years ago the rebirth of the vegetable garden has opened the door to the new you spiritually and physically.

I ask the doers, the diggers, the planters, the ones with the dirt under their

fingernails — What can be more rewarding than a healthy dig in the backyard? The sun on your back, the warm, moist soil running through your fingers, the promise of a great big tomatoe bush held in the tiny seed in your palm...

And then the fruit of your labor is realized. The seed lives. It sends its first white tender probe deep into the soil and waves a tiny green leaf for victory. With time, it will be strong and tall and graced with many leaves. Then its flower, kissed by the wind, will turn into an insignificant bud of a fruit. That too will grow, swell with pride and blush with a marvelous red color, until its heaviness will be too much for the stalk to bear.

Only then can you take your reward — in basketfuls — red, succulent tomatoes. Its a marvelous vegetable for all seasons, but best when just plucked from the vine, perhaps still warm from the sun.

Our Cover.

Our cover this month features a photograph of a mother and daughter, astride two ponies, from the Hutsul part of the Ukraine. In order to dissect the picture, the characters in it and the setting, we have used Volodymyr Shukhevych's book "Hutsulshchyna" published between 1899-1908 in Lwiw. The 5 volume work is an ethnographic research masterpiece, which reads like a sensational novel. It depicts in minute detail the world of the Hutsul, a world of untold beauty, mystery and charm which has fascinated the Ukrainian writers and artists for centuries.

Cont. from p. 23.

the law for the protection of the defendent in a rape case. The victim, on the other hand, is left completely vulnerable to the attack of defense lawyers or, even more seriously, without any protection from the law whatsoever. The rules can be broken down into three categories: 1) independent corroborative evidence 2) the chastity standard and 3) resistance, force and consent standards. Such rules do not apply in the case of any other violent crime.

Currently, the independent corroborative evidence rules are being struck from most state laws. As recently as 1974, however, Connecticut, Iowa and New York all have such rules written into their criminal statutes governing rape. In effect, the corroborative evidence rule required that an independent witness support under oath, that is, corroborate the victim's testimony; if there were no witnesses at the scene of the crime when it occurred, the case was summarily thrown out of court. The consequences of this rule which unilaterally dismissed the victim's word as invalid were catastrophic. For example, during 1971 the New York City police "founded" 2,415 rape complaints and were able to make 1,085 arrests. Because of the corroborative evidence rule, only 100 cases were presented before the grand jury, resulting in only 34 indictments and 18 convictions.

The chastity standard can more presicely be called the unchastity charge. Defense lawyers, taking the

REMEMBERING THE "OLD DAYS"

In order to commemorate the 100 Anniversary of Ukrainian settlement in the United States, OUR LIFE is sponsoring a contest — memoirs of the early days of our Ukrainian "pioneer" settlers.

Obviously, one does not expect first hand experiences, for how many centegenerians still live within our communities?— but many people have family anecdotes and stories that have been passed from father to son to grandson concerning these early times.

It is these stories that we are looking for. Tales that will give us a personal link with our Ukrainian forefathers and formother, who have seen this land firsthand, in the time of the Industrial Revolution, in the day of the silver dollar.

Please confine your manuscript to 2 to 5 pages - double-spaced and typewritten. The most interesting entries will be published and rewarded. The deadline is September 30, 1976.

OUR LIFE reserves the right to edit any submitted story.

offensive, put the prosecution on trial. Rather than defending their clients they accuse the victim of immorality, promiscuity and lewd behaviour. Their tactics boil down to the argument that no decent woman could be raped or, conversely, that any woman who is attacked was, as the saying goes, 'asking for it.' While the victim of the crime can be maligned in this manner, the prosecution is not permitted to introduce evidence about the defendent's relevant sexual history — including prior charges and convictions for rape — unless he takes the witness stand. Of course, few defendents volunteer to take the stand and they are not required to do so. Among convicted rapists fully 64% are repeaters, one of the highest recidivist rates for any major crime.

Cont. in next issue.

СОЮЗЯНКА — МІСЬКОЮ РАДНОЮ.

Маємо приємність заепрезентувати широким колам читачів "Нашого Життя" одну з ряду тих союзянок, що своєю активністю в українській громаді здобула її пошану й довір'я і стала заступницею її інтересів в американській міській управі. Цією вибраною громади є пані Єлисавета з Телішевських Геба, довголітня, активна членка 105-го Відділу СУА в Статен Айленд, Н.Й. Тепер вона проживає зі своїм чоловіком і дітьми в Українському Селі, Глен Спей, Н.Й. В листопаді 1975 року, в часі виборів до міської управи в селі Ламберленд, Н.Й., українці піддержали своїми голосами республіканську листу, на якій між іншими була кандидатура пані Єлисавети, й ця листа пройшла. В наслідок цього пані Єлисавета була вибрана міською радною, другою з черги, бо першим радним українцем був вибраний перед кількома роками відомий інж.-архітект Аполінарій Осадца.

Наша міська радна Єлисавета Геба — це молода й інтелігентна жінка. Вона народилася 18 червня 1933

Єлисавета Геба — Міська радна

року в громаді Статен Айленд, Н.Й. в родині побожних і свідомих українців. Її мати, Анастасія Слободзян, що також є членкою 105-го Відділу СУА та Сестрицтва при церкві Св. Трійці в Статен Айленд, приїхала до Америки в

1926 році зі села Вівся, підгаєцького повіту, в Галичині. Батько — Петро — вже народжений в Америці, але говорить поправно українською мовою, захує українські традиції і почувається українцем. Одержавши в родинному домі старанне релігійне і національне виховання та в американській школі відповідну освіту, пані Єлисавета стала працювати активно не тільки в Відділі Союзу Українок Америки, але в церкві і в громадських організаціях, спершу в Статен Айленд, а потім в новому місці осідку — Українському Селі, в Глен Спей. Як свідомо українка, вона прищепила своїм дітям любов до українських традицій, української мови, рідної церкви й чудового її обряду. Її діти розмовляють вільно українською мовою, як і її чоловік Іван, який теж народжений в Америці.

Членки 105-го Відділу СУА, подаючи свою посестру Єлисавету за приклад другим, широко вітають її з великим осягом, здобутим нею в часі виборів та бажають їй, щоби вона, в повноті своїх духових і фізичних сил, ще довгі роки служила своїй українській громаді на її добро й славу.

Марія Левицька
організаційна референтка 105 Відд. СУА

СОЮЗЯНКА ВІДЗНАЧЕНА ПЕРШОЮ НАГОРОДОЮ І ГРАМОТОЮ

Тетяна Шкільна, це союзянка-сеньйорка. Союзянкою була ще в Зальцбургу (Австрія), де очолювала місцевий Відділ Союзу Українок. Прибувши до Америки, стала членкою СУА в Філядельфії, а після переїзду до Сиракуз вступила до 68-го Відділу. Вона завжди готова послужити Відділові. Минулого року вона вела при Відділі курс вишивання, вирізування і мережання. Дохід з курсу в сумі 40 дол. вона передала на українських політичних в'язнів.

Т. Шкільна щороку приймає участь у виставці "Нью-Йорк Стейт Фер" Дає туди свої вишивки вже кілька років і кожного року одержує першу нагороду.

Від сиракузького Відділу УККА вона щороку демонструє українську вишивку для американців при музеї або на "Стейт Фер" Вона вишиває сама або з внучками Лесею і Танею. Чужинців особливо цікавить, що й діти вміють вишивати.

Цього року на такій виставці Т. Шкільна була відзначена не лише першою нагородою, але й грамотою.

Церемонія відзначення відбулася під час бенкету, на який Т. Шкільну запросив директор "Стейт Фер" пан Йонг. Керівничка відділів ручних мистецьких робіт пані Елізабет Кровлі привітала Т. Шкільну і почепила їй корсаж. У бенкеті взяло участь коло 1.000 осіб. Всіх кандидатів на відзначення присутні привітали постанням з місць і оплесками. Т. Шкільна мала призначене місце за головним столом. Бенкет розпочався американським гимном, після якого відбулися промови й обід.

Після обіду директорка Е. Кровлі представила присутнім Т. Шкільну, яка здобула першу нагороду і грамоту за українську вишивку, яка була виставлена на залі.

Пресова Референтка

УСМІХНИСЯ

— Як же тобі, Ксеню, подобається моя нова світлина?

— Знаменита, чудова, дуже гарна, — відповідає Ксеня. — Ти повинна так виглядати в дійсності.

— Професор фізики був сьогодні дуже гострий при іспиті. Але я йому показав....

— Що ж ти зробив?

— Просто ні на одне його питання не дав відповіді.

— Татусю, що то є чемність?

— Чемність, мій хлопче? Зараз бачиш чемність є властиво тоді, коли людина не дає другій пізнати, що про неї думає.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

Птисі

Щоб птисі нам вдалися бездоганно треба дуже докладно придержуватися припису. Ось тут мій припис, який напевно не підведе:

- 4 великі яйця (або стільки, щоб вбити до мірипа давали 7/8 горнятка)
- 1 горнятко борошна (муки)
- 1 горнятко води
- 1/2 горнятка (4 oz) соленого звичайного масла
- 1 чайна ложечка цукру
- 1/8 чайної ложечки соли

1. Нагріти піч до 425°F (добре перевірити температуру термометром) — це дуже важливе!

2. Холодні — прямо з холодильника — яйця вбити до невеликої миски і розбити злегка виделкою.

3. Ложкою, легко набрати борошна (муки) до горнятка та зрівняти верх ножем.

4. У 2-квартирну ринку дати воду, масло, цукор, сіль.

5. На плиті підігрівати до розтоплення масло, опісля закіп'ятити кілька секунд.

6. Зняти з плити, всипати зразу всю муку та дерев'яною ложкою так збивати щоб дуже скоро створилась одна гладка маса.

7. Знову поставити на середньо гарячу плиту безперервно мішаючи поки тісто не зіб'ється в кулю, а на дні ринки почне утворюватись з тіста тонка поволока.

8. Зняти з плити, 2 хвилини легко мішати, щоб трошки прохолодити.

9. Додавати розбиті яйця на чотири "рати" За кожним доданням сильно вбивати щоб тісто змішалось з яйцями.

10. Ще бити додатково 2 хвилини (цілий час дерев'яною ложкою), щоб тісто стало дуже гладке.

11. Вживаючи дві металеві ложки, на велику бляху наложити 12 купок з тіста.

12. Пекти при 425°F — 20 хвилини,

опісля не відкриваючи печі знизити температуру до 375°F і ще пекти 15 хвилини.

13. Тепер вилучити піч, вийняти птисі з печі, кожно проколоти-затяти малим ножом збоку і вставити назад до печі та при дещо відкритих дверцятах залишити ще 10 хвилини.

14. Птисі переложити з бляхи на дрютяну підставку та прохолодити в затишнім місці без протягу.

15. Коли зовсім холодні порозтинати горизонтально гострим ножом, та вишкрібати з середини все липке-м'яке тісто.

16. Не більше, як дві години перед подаванням, наповнити начинкою, посипати цукром-пудрою, не накриваючи вставити в холодильник. Якщо наповняємо їх морозивом, вставити в ледівку. Птисі можна спекти попереднього дня, тоді переходимо їх в сухому місці не накриті. Можемо їх теж спечені заморозити у пластиковій торбі. Щоб розморозити 8-10 хвилини печемо у печі нагрій до 350°F.

МАЛЕНЬКІ ПТИСИ

З того ж тіста можемо спекти біля 80 маленьких птись, набираючи чайною ложечкою на 2 великі бляхи.

Пекти при 425° F 15-20 хвилини, а по згашенні печі залишити при відхилених дверцятах ще 10 хвилини у печі. Коли прохолонуть, зрізуємо верхки, наповнюємо солодкою начинкою накриваємо зрізаним куском і посипаємо цукром-пудрою (мучкою).

Можна теж начинити заправленим сиром прикрашуючи зверху маленькими рачками, кав'яром, платком оливки чи редьківці. Зверху посипаємо паприкою.

ПТИСИ ПОЗДОВЖНІ

Те саме тісто уформуємо на одній блясі в 12 пальчиків 4 і 1/2 інча довжини, випікаємо подібно, як при першому приписі.

НАЧИНКА ДО ПТИСІВ

Ванілева:

- 3 горнятка молока
- 3/4 горнятка цукру
- 6 ложок (стятих) крохмалю (cornstarch)
- 1/4 чайна ложечка соли
- 3 яйця легко збиті
- 1 ложка масла
- 3 чайні ложечки екстракту ванілії

Закіп'ятити над паром молоко, до нього домішати цукор вимішаний з сіллю і крохмалем. Варити і мішати поки не згусне, тепер накрити і варити ще 15 хвилини, час від часу мішаючи. Трохи цієї гарячої маси додати до яєць і добре розмішати, згодом яйця додати до маси над паром, докладно вимішуючи ще 5 хвилини. Домішати масло, а ванілію додати коли зовсім прохолодне. Цієї маси вистане на 12 птись.

Чоколядова:

Така сама як ванілева, тільки на початку в молоці розпустити 3 куби гіркої чоколяди

Кавова:

Така сама як ванілева, лиш в молоці на початку додаємо 2 ложки "Instant" кави.

Ванілева легка:

Зменшуємо кількість молока до 2 і 1/2 горнятка. Натомість після зварення і вистудження додаємо до крему 1/2 горнятка густої сметанки збитої на твердо.

Птисі можна теж наповнювати самою збитою густою сметанкою. Тоді потрібно 2 горнятка сметанки, додати цукру до смаку і 1 ложечку екстракту ванілії. Замість ванілії можна домішати порізані полуниці (трускавки)

Чоколядова склиця (полива)

Ванілеві птисі часто замість посипати цукром змазуємо чоколядовою склицею (поливою)

- 1 і 1/2 куба гіркої чоколяди
- 1 чайна ложка масла
- 1 і 1/2 горнятка цукру-пудру
- 2-3 горнятка гарячої води.

Чоколяду і масло топимо разом. Домішуємо цукор і гарячу воду.

ВИШИВКА

СОРОЧКА З БОЙКІВЩИНИ

У "Нашому житті" подали ми дотепер опис усіх відмін народного вбрання. Наприклад одяг Бойківщини описаний у 1956 р. ч. 2, і в 1964, чч. 1, 3, 5. Однак дотепер немає точного опису, як вишити й пошити кожну частину того вбрання. А це також конче. Бо ж напевно знайдуться такі, що схочуть мати справжню бойківську сорочку чи станик. Та й при зодяганні ляльок це дуже потрібне.

П-і Ірина Кметик із Брукліну, яка провадила й закінчила курс вишивок при 64 Відділу США, погодилась випрацювати такий зразок. На обгортці подаємо взір такої сорочки в кольорах. Тут бачимо рисунок крою бойківської сорочки, опис лучення поодиноких частин і морщення.

Сорочку надточують із долини гіршим куснем полотна, щоб сягала до колін. Тоді спідниця краще укладається.

КРІЙ СОРОЧКИ

Всі частини сорочки при кроєнні полотна мають чотирикутну форму. Подаємо складові частини сорочки: 1. станок, 2. вуставка, 3. рукав, 4. маншет (михавка). У михавці є дві дірки, крізь які протягають стяжечку до зав'язування. 5. обшивка.

ВИШИВАННЯ

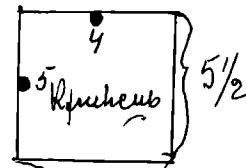
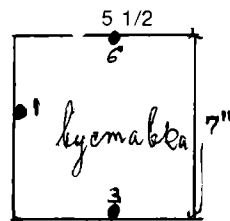
Вуставка

Головний взір вуставки є вишитий хрестиками. З обох боків обведений косичкою, стебнівкою і кривулькою у двох кольорах. Кривулька вишита тільки вгорі.

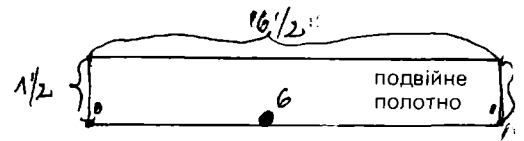
Станок (перед і спина)

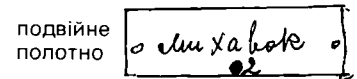
КРІЙ СОРОЧКИ
ВИМІР СЕРЕДНЬОЇ
ВЕЛИЧИНИ

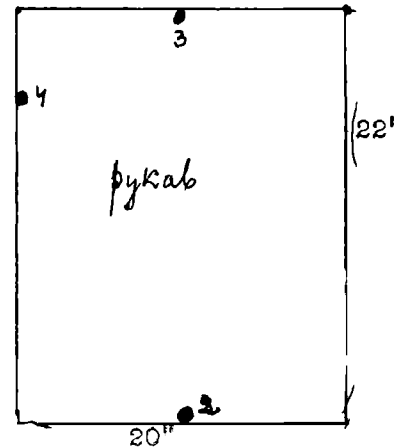
Комір

Маншет

Рукав

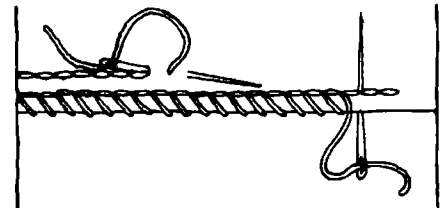
Маншет (михавка). Вузкий взір михавки вишитий хрестиками і обведений кривулькою в одному кольорі і подвійною стебнівкою. Виріз рукава обведений сосонкою і рубцем "під рубець". Опис гл. Н. Ж. ч. 10, 1975.

один раз стебнівкою. В такий спосіб лучення є міцне й декоративне.

Бічні шви сорочки і шви рукавів злучують окремим стібом. Нарисованим швом сполучують рукав із вуставкою і михавкою.

МОРЩЕННЯ

Збирання рукава у збирки звється морщенням. Як видно на рисунку, рукав збирають наперед у вузькій збирки (полотно мусить бути вогке), а потім притримують їх поперечними стібами. Щоб утворився взір, то ці стіби виконані у двох кольорах та ще й чергуються відповідно. Таке саме морщення є при михавці, тільки дещо коротше.

До вишивання вживати ниток Д. М. Ц. в таких красках і числах: чорна ч. 310, червона ч. 498, або 304, синя ч. 796, жовта ч. 742, зелена ч. 905.

ЛУЧЕННЯ ПООДИНОКИХ ЧАСТИН СОРОЧКИ

Лучення частин виконують подвійним, а то й потрійним стібом. Накладаючи один рубець на другий, прикріплюють його рівними стібами (стовпиками) один коло одного. потім лучать ті стіби стебнівкою, щоб краще трималось, а коли потрібно, то ще

ПОХОДЖЕННЯ СОРОЧКИ

Спосіб ушиття, крій і взір сорочки описала Ірина Кметик. Сорочка походить із с. Лопушанка Лехнева, пов. Турка на Стриєм.

*Косичку звуть на Бойківщині "плетеною ланкою". Опис її є в Н. Ж. ч. 8, 1975.

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ЧІКАГО

16-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. КНЯГИНИ ОЛЬГИ, МІННЕАПОЛІС, МІН.

У звіттовому 1975 р. відбулося п'ять засідань управи Відділу, чотири ширші сходи і дві імпрези на ширшому форумі.

15-го березня вшановано пам'ять жінок-героїнь. В програмі цього вечора, що був призначений і для громадянства була доповідь, яку сказала голова Відділу М. Петришак, епічний вірш "Присвята Космачанам", який прочитала його авторка Ольга Луцик, слово про героїню Ольгу Басараб, яке виголосила Ірена Плювак і розповідь про життя жінок-каторжниць на засланні в Сибірі на підставі власних переживань касирки Відділу Дозі Остап.

23-го березня Відділ взяв участь у виставці народного мистецтва, пов'язаній з великодніми святами. Виставка відбулася в аудиторії школи св. Константина в Міннеаполісі.

19-го квітня під час ширших сходів присвячено вечір письменницям — Ганні Барвінок і Маркові Вовчкові. Читано уривки з творів письменниць.

25-го травня відбулася зустріч Відділу з молодечим 110-им Відділом за його ініціативою для відзначення членок 16-го Відділу за їхню довголітню працю в СУА. Атмосфера вечора була тепла і дружня. На прохання членок молодечого Відділу уривки зі своїх писань — вірші, проза і п'єси — читали Валя Ермоленко, Катря Гуцал і Ольга Луцик, всі з 16-го Відділу.

Голова 110-го Відділу привітала нас, а Мирослава Петришак коротко з'ясувала працю 16-го Відділу.

22-го червня відбулися ширші сходи з розваговою програмою. Темою була пісня "Ой, не ходи Грицю..." й її авторка Маруся Чурай. Голова Відділу М. Петришак говорила про постання цієї пісні. Ольга Луцик з'ясувала вплив цієї пісні на літературно-драматичну творчість не тільки наших, але й чужих письменників. Кілька членок Відділу проспівали цю пісню і ще деякі інші, що їх створила М. Чурай і які досі живуть в українському народі.

Спільний знімок 16-го і 110-го Відділів СУА у Міннеаполісі
Group picture of UNWLA Branches 16 and 110 from Minneapolis.

17-го серпня Відділ взяв участь у виставці народного мистецтва в галерії при церкві св. Константина в Міннеаполісі з нагоди 200-ліття Америки і 100-ліття поселення українців в Америці. Виставку відвідало багато чужинців, між ними представники преси і телевізії.

16-го вересня відбулася велика й багата виставка народного мистецтва з усіх його ділянок. Виставка була влаштована Відділом з нагоди 50-ліття СУА. Експонати з ділянки вишивки були виконані різною технікою і прикладені до декоративного вжитку. Показано кераміку різного виробу з трипільськими зорами, тканини з часів гетьманщини, різьбу, писанки і весільні короваї.

Малярі Ал. Канюка і Тадей Петришак виставили свої картини.

Виставка притягнула багато відвідувачів і познайомила чужинців з багатством і високим рівнем нашої культури й мистецтва.

Відділ бере активну участь у загальних громадських імпрезах, працює з молоддю в школі і в молодечих організаціях. Веде постійну допомогую акцію грошима або посилкою пакетів. У різдвяний час членки ходять з колядою.

Кожні ширші сходи діляться на дві частини: перша присвячена обіжникам, зарядженням і листам з Централі СУА, друга виповнена наміченнями програми, яка має бути виконана власними силами, чи з співучастю молоді.

Ольга Луцик
пресова референтка

22-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ЧІКАГО, ІЛЛ. ЗА 1975 Р.

В минулому році праця в Відділі проходила оживлено й цікаво, у висліді чого ми приєднали сім нових членок.

Кожного місяця (крім літа) відбувалися засідання управи і ширші сходи з короткою діловою частиною і доповідями — гутірками, які в більшості опрацьовували членки Відділу. Ми мали нагоду почути про жінок у житті Шевченка, про малярку Софію Левицьку, репортажі з подорожей до св. Землі й країн Західної Європи, про початки європейської культури (виголосила гостя, учителька Школи Українознавства Леонтія Зарицька-Ременюк), про значення книжки, гумореску про чоловіків і цікаву доповідь на медичну тему др. Романа Крупки. Друга частина сходів була все розвагою при каві й солодкім. Пересічна присутність на сходах — около 40 членок.

Відділ відбув усі заплановані управою імпрези: виставку писанок і виробів народного мистецтва в Музею Науки й Промислу, весняний базар, свято Матері й Бабуні, виставку картин Ірини Фединишин, вишивані вечери, та як щорічно займався організацією "Українського Дня" в імпрезі різнонаціональних груп "Різдво кругом світу" також у Музею Науки й Промислу. В мистецькій частині різдвяної програми виступала сама молодь: Ансамбль "Верховина" при катедрі св. о. Миколая з колядками, та танцювальна група при парафії св. Володимира й Ольги. Українські різдвяні звичаї пояснювала Ліда

Ткачук. Програма увінчалася незвичайним успіхом, бо участь в ній взяли понад тисячу глядачів. Українські різдвяні страви в їдальні музею приготували також членки 22-го Відділу.

З відбутих імпрез на особливу увагу заслуговують дві. Перша, це вишивані вечерниці, на яких голова 22-го Відділу символічно передала їх голові наймолодшого, 101-го Відділу, з проханням продовжувати цю традицію. Друга, це вперше спільно переведені, за ініціативою нашої голови, сходи́ни чотирьох Відділів, під кличем "свято Матері й Бабуні", на яких зустрілися три покоління членок СУА.

У Відділі успішно працює референтура суспільної опіки, яка несе моральну поміч своїм членкам, а матеріальну в країни Європи, Бразилії і Польщі. В минулому році Відділ жертвував 250 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя", як також з нагоди загальних зборів закупив чотири цеглини в сумі 100 дол. на розбудову Музею СУА.

При Відділі працює Радієва Колегія, яка переводить щотижневі радіогутірки на програми п-ства Самбірських. Відділ має власну бібліотеку, яка начисляє 265 книжок.

Членство 22-го Відділу бере активну участь в праці Окружної Управи (сім членок є в управі) і в імпрезах інших Відділів.

Успіхи в минулому році Відділ завдячує гармонійній співпраці всієї управи з членством. Однак треба відмітити, що до того найбільше причинилася наша голова Люся Самбірська, яка в працю 22-го Відділу вкладає не тільки багато часу, енергії і уваги, але й теплоти свого серця.

Ярослава Панчук
пресова референтка

29-ий Відділ СУА, ЧІКАГО, ІЛЛ.

29-ий молодечий Відділ в Чикаго засновано в 1960 р. з ініціативи покійної Марії Яримович, тодішньої голови 22-го Відділу. З початкових 10 членок кількість їх в короткому часі зросла до 30, а сьогодні Відділ нараховує 63 союзнянки.

Вже в першому році свого існування Відділ виявив велике зацікавлення виховною ділянкою дівчати. Зорганізовано для доросту "Світличку казок". Навчання початково відбувалося кожної суботи. Сьогодні зацікавлення світличкою зросло до тієї міри, що навчання відбувається

тричі в тиждень. Традиційними імпрезами для дітей стали дві забави — на весні "вишивана" і восени "костюмова".

Крім виховної праці з дівчатами у "Світличці казок" Відділ зорганізував курси народних танків для дітей 6-12 років. Ці курси відвідує коло 50 дітей.

Управа Відділу утримує тісний контакт з членством. Ширші сходи́ни відбуваються першого вітвірка місяця зі старанно підготованою культурно-освітньою програмою. Членки цікавляться доповідями на історичні, медичні, виховні, музичні і подібні теми. Тому що поміж членством є кілька мисткинь, Відділ присвячує особливу увагу влаштуванню виставок з ділянки малювання, кераміки і народного мистецтва.

З нагоди 50-ліття СУА Відділ влаштував цілий ряд виставок народного мистецтва для інших етнічних груп. Ці виставки втішалися призначенням відвідувачів і мали позитивний відгук у пресі.

При Відділі існує співацький ансамбль "Пісня", який виступає з модерним репертуаром на відділових і загально-громадських імпрезах.

При Відділі діє радієва колегія, що підготовляє раз у місяць радіо-програму.

Відділ бере активну участь у всіх імпрезах на терені свого діяння.

Віра Маркевич
секретарка

36-ий Відділ СУА — ОКРУГА ЧІКАГО.

В 1975 р. Відділ відбув 4 рази сходи́ни. На річних загальних зборах укладено плян праці на 1975 р. Працю переведено за пляном. В Квітну неділю членки приготували випродаж великоднього печива і писанок, що принесло нам поважний матеріальний дохід.

Голова Відділу К. Перович і інші членки брали участь в ювілейних святкуваннях 50-ліття СУА і з цієї нагоди склали 50 дол. на музейні цеглини.

Не зважаючи на те, що 36-ий Відділ складається переважно зі старших членів — він сповняє свої обов'язки. Впродовж 1975 р. складено 50 дол. на Музей СУА і 50 дол. на запасний фонд "Наше Життя".

Відділ втішався симпатією сл. п. Олени Лотоцької, тому в пошану її пам'яті, замість квітів на свіжу могилу, зложено 50 дол. на Музей СУА.

В серпні минулого року відбувся

гарно проведений День Українця, в якому поодинокі членки Відділу взяли участь. Сподіємося ще більше працювати, а що найважливіше — здобути нових членок, що могли б заступити старших, які в Відділі працюють без перерви вже понад 40 років.

Член Управи

51-ий Відділ СУА, МІЛВОКІ

Старанням Лідії Олексюк Відділ відзначив в лютому 1975 р. свято "Героїнь". У Міжнародному Інституті влаштовано показ писання писанок, який перевели молоді писанчарки, сестри Уляна й Оля Тишинські.

У березні всі союзнянки брали активну участь в академії в честь Т. Шевченка яку влаштував відділ УККА.

У червні Відділ відсвяткував День Батька веселою програмою. Головну участь брали: Л. Олексюк і Катря Яремко зі своїм чоловіком, а решта членок приготували буфет.

У серпні старанням касирки С. Сабат улаштовано пікнік.

На ширших сходи́нах у вересні рішення відсвяткувати наступного місяця День Жінки. Секретарка Відділу М. Пискір відчитала доповідь, заступниця голови С. Хамуляк проспівала пісню "Рушничок", Катря Яремко виголосила деклямацію, інші членки приготували буфет.

У жовтні почалася підготовка до виступу на Міжнародному Базарі ("Фолкс Фер"). Українська мілвоцька громада рішила зайняти почесне місце. Вкладена в підготовку праця увінчалася успіхом. Всі національні групи були захоплені досягненням української громади. Виступ зафільмовано і він буде показаний на телевізійній програмі 4-го липня 1976 р. по цілій країні у день її незалежності. Це був великий здобуток не тільки для нашого Відділу й місцевої громади, але і для всіх українців на терені Америки.

У грудні відбулися поширені сходи́ни, на яких вшановано пам'ять покійної Олени Лотоцької однохвилинною мовчанкою і посмертною згадкою, яку прочитала Л. Олексюк. Згадано також пам'ять Ірини Павликовської, яка померла в вересні 1975 р.

У січні 1976 р. вшановано пам'ять О. Лотоцької в сороковий день її смерті заупокійною Службою Божою і панахидою та жалобними сходи́нами. Під час панахиди всі жінки стояли у двох рядах з горючими свічками в руках. По панахиді відбулися поминки про великий участі

членок і громадянства. У програмі поминок М. Пискір прочитала реферат, С. Хамуляк деклямувала вірш "Олені Лотоцькій" авторства Л. Олексюк і її ж авторства "На кладовищі" відчитала М. Дідун. Після програми відбувся спільний обід.

К. М.

74-Й ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ

Чикаго, північний-захід.

Загальні збори Відділу відбулися 20-го лютого 1975 р. Обрано управу в складі: голова — Олена Турула, дві заступниці — др. Тамара Тимцюрак, Софія Дачишин, секретарка — Віра Хрептовська, касирка — Марія Баранська, референтки: організаційна — Ірина Попович, дві культурно-освітні: Ірина Пежанська, Генрієта Куріца, господарська — Ляриса Вихрій. Число членок 27. Вони розкинені на північно-західній стороні міста і на передмістях. Праця концентрується при парафії церкви св. Йосифа. Відділ користується приміщеннями парафії.

Голова 74-го Відділу СУА і ювілянт о. Й. Шарій тримають святочний колач. The President of UNWLA Br. 74 and Rev. Joseph Sharyj, holding a festive bread (Kolach).

Для святкування Року Жінки і 50-ліття СУА Відділ включився в програму ініційовану Окружною Управою при співучасті всіх Відділів Чикаго. Проведено збірку на жінок політ-в'язнів під церквою і збирано підписи на петиціях в їх обороні. В день святкування ювілею 50-ліття, відслужено в намірі СУА Службу Богу в церкві св. Йосифа.

Ширші сходи́ни Відділ відбував щомісяця. Члени управи сходилися пів години перед сходи́нами. Культурно-освітні референтки подбали, щоб сходи́ни мали цікаву програму після перерви з кавою і солодким. Цього року святочно відзначено вечерою-буфетом іменини довголітньої голови Відділу. Відсвятковано закінчення нострифікаційних студій з дентистики

74-ий Відділ СУА — Чикаго. Курс писання писанок.

A course in the art of decorating Ukrainian Easter Eggs UNWLA Br. 74 — Chicago.

заступниці голови др. Тамари Тимцюрак.

Дуже цікаві сходи́ни проведено на запрошення членки Віри Хрептовської в Інституті Модерного Мистецтва. Членки вислухали доповідей проф. Михайла Урбана і студентки Керен Заліско про модерну скульптуру та малярство.

Перед Великоднем влаштовано курс писання писанок, в трьох лекціях, які провела Стефанія Трой.

Відділ співпрацював у комітеті святкування 25-ліття священства пароха церкви св. Йосифа о. Йосифа Шарого. Спонзоровано святочний колач, який запрокувала і спекла Ірина Кашубинська.

В часі 10-денного карнавалу церкви Відділ провадив кіоск українського народного мистецтва, на який членки приготували ляльки, дрібні вишивки і кераміку.

В цьому році присвячено більше уваги для зібрання фондів на піддержку фондів організації. Переведено випродаж уживаного

Колач роботи Ірини Кашубинської The Kolach was made by Iryna Kashubynska.

одягу, влаштовано різдвяний ярмарок з власними тортами а в неділі продано каву й солодке після Служб Божих. Це дало змогу виконати всі фінансові зобов'язання супроти Централі й Окружної Управи, зложити 100 дол. даток на репрезентаційні цілі до Окружної Управи, приділити на загальних зборах в лютому ц. р. 100 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя", 100 дол. на Музей СУА, 100 дол. на фонд суспільної опіки Централі, замість оплачення делегатки на похорони св. п. Олени Лотоцької зложити 100 дол. на "цеглини" на Музей СУА.

В ділянці суспільної опіки з пожертв членок уфундовано одну стипендію студентці в Польщі, одну для студентки в Бразилії. Вислано дві одежеві пачки родинам у Європі, одну до Бразилії. Проведено збірку під церквою на бюро суспільної опіки. Проведено успішно акцію продажу цеглин на Музей СУА. Сума закуплених членками та проданих цеглин винесла 780 дол.

В Окружній Управі членки займали пости заступниці голови і протолярної секретарки. Членка Відділу Люба Шандра є заступницею голови в Головній Управі.

Олена Турула
голова

77-Й ВІДДІЛ СУА ІМ. АЛЛИ ГОРСЬКОЇ, ЧІКАГО, ІЛЛ.

Наш Відділ є одним з наймолодших віком і ще не чисельний кількісно, бо на сьогодні нараховує понад 20 членів. Але з запалом і твердою вірою в краще майбутнє, всі членки Відділу стараються скрипити і збільшити його членами.

Сходи́ни Відділу відбуваються регулярно раз на місяць, з точно устійненим денним порядком. Управа Відділу старается виконати всю працю, накреслену в річному плані праці.

Для скріплення фінансової бази Відділу влаштовано 20-го квітня весняний базар з лотерією. По закінченні базару була розвагова частина. 15-го червня 1975 року організовано панель на тему: "Серцеві хвороби та шкоро допомога". Доповідачами були: др. Лідія Куриляк і др. Лідія Серидинська. Після панелю відбулася мистецька частина. В жовтні відбулася товариська зустріч, яка закінчилася лотерією щасливців.

Відділ тісно співпрацює з Окружною Управою Чикаго. Одна членка Відділу є в команді Окружної Управи. Дві делегатки Відділу взяли участь в Окружному З'їзді СУА. Членки Відділу беруть активну участь в підготовці і переведенні імпрез на терені Чикаго, а саме в підготуванні та влаштуванні концерту Ренаті Бабак і бенкету з мистецькою виставкою для відзначення 50-ліття СУА а також інших імпрез.

В харитативній ділянці Відділ вислав до Бразилії один лакунок з одягом і п'ять пакетів з шкільними підручниками. Наш Відділ опікується одною студенткою університету в Берліні, уділивши їй стипендію. Відділ висилає невелику допомогу п'ятьом потребуючим старшим жінкам у Німеччині.

Членки Відділу дружньо співпрацюють з його головою Зінаїдою Квіткою на користь і добро нашої організації.

Наталія Коновал
пресова референтка

84-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, ЧІКАГО, ІЛЛ.

В 1975 р. Відділ начислав 15 членок, які здебільша живуть поза Чикагом. Однак, завдяки старанням голови Володимири Демус і секретарки Марії Дорожинської сходини відбуваються кожного місяця з виїмком вакаційного часу.

На сходинах обговорювано заплановану працю. Продовж року намічені пляни повністю виконано.

Перед Великоднем 1975 р. М. Дорожинська перевела показ розпису писанок для членок 102-го Відділу в Манстер, Інд. на їхньому базарі.

В. Демус і М. Ріпецька перевели лекції в американській школі в Овк Форест на тему української історії, культури і мистецтва та на тему сучасного життя в Україні.

Заходом В. Демус у співпраці з проф. Микитюком в ст. Франціс каледжі в Джоліет влаштовано одномісячну мистецьку виставку.

Від 84-го Відділу Марія Ріпецька приготувала програму на спільне свячене в парафії св. Михаїла. Молодь і діти членок Відділу вивели хороводи і гагілки.

З нагоди Року Жінки відбуто ширші сходини членок і їхніх родин. На сходинах М. Ріпецька виголосила доповідь про життя і творчість Наталії Кобринської.

В червні з нагоди Дня Батька влаштовано родинний пікнік в городі панства Демусів. У пікніку взяло участь понад сорок осіб. Увечері учасники прослухали в домі господарів реферат М. Ріпецької про українську жінку в рядах УПА.

В жовтні влаштовано успішно авторський вечір Докії Гуменної. Ця імпреза принесла не лише моральну піддержку авторці. Громадянство дало доказ великого зацікавлення творчістю Докії Гуменної і склало поважну суму грошей на видання її ще не друкованих творів. Присутні розкупили всі її книжки, що були на продаж. Письменниця готує видання нової книжки.

На святкуванні 50-ліття СУА Окружною Управою і Відділами СУА наш Відділ репрезентувала М. Дорожинська, яка вклала багато праці в підбрання народньої ноші. Вона була коментаторкою показу.

В ділянці суспільної опіки продовжується вплата 7 стипендій в Бразилії. Вислано до Бразилії пакунки з одягом. Переведено збірку для Бюро Суспільної Опіки.

На Музей СУА Відділ зложив сто дол. і на пресовий фонд "Нашого Життя" сто дол. Про діяльність нашого Відділу і на окремі імпрези та мистецькі виставки поміщувано дописи в українській і американській місцевій пресі.

Марта Гайдук
пресова референтка

ДЕСЯТИРІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ 84-ГО ВІДДІЛУ СУА ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, ЧІКАГО

В грудні 1974 р. Відділ відзначив 10-ліття свого існування. Це свято пов'язано з перед-різдвяним базаром і показом виробу прикрас на ялинку.

На наступні імпрези голова Відділу Оксана Мурська привітала присутніх і запросила до обіду, який приготували союзнянки.

Культурно-освітня референтка Марія Ріпецька подала загальний огляд діяльності Відділу впродовж його існування.

Людмила Кодельська у гумористичному вірші висловила подяку чоловікам союзнянок за вирозуміння і поміч Відділові.

Марія Дорожинська прочитала вірш Володимири Демус "Людина".

На закінченні офіційної частини свята слово забрав інж. К. Бородайко, хресний батько Відділу. Нав'язуючи до 50-літнього ювілею СУА, промовець підкреслив величезну роль цієї організації, в якій і наш Відділ бере участь.

Мистецьку програму виконала молодь — діти союзнянок. На цю програму склалися вільноручні вправи Арети Павлинської і Ліді Сенюти, деклямації у виконанні Марка Шкірпана і Ліді Сенюти, пісні у супроводі гітари, що їх виконали Христя Дорожинська і Леся Мізь. Мистецьку програму закінчив танцювальний гурток в складі: Христя Дорожинська, Леся Мізь, Віра Стефанська, Юрко Ріпецький і Володимир Закопний. Гурток виконав народній танок "Козачок". Всі танцюристи мали стилеві строї.

Після програми присутні могли закупити деякі виставлені предмети.

В. Демус і др. Л. Мурський зробили показ виробу прикрас на ялинку для молоді і малят.

101-ИЙ ВІДДІЛ, ЧІКАГО, ІЛЛ.

Відділ брав участь в організуванні концерту Ренаті Бабак в "Одіторіум Тіатер" 7-го червня 1975 р.

У програмі "Дитячого цирку" 5-го жовтня 1975 р. відбулася інсценізація "Півника Петрусика" і "Котика Муркотика".

Відділ співпрацював з 22-им Відділом у переведенні вишиваних вечериць, що відбулися 18-го жовтня 1975 р. На вечерницях 22-ий Відділ передав влаштування цієї імпрези нам.

Влаштовано показ жіночих і дитячих мод в залах ресторану "Джерард" 23-го листопада 1975 р.

22-го січня 1976 р. Відділ спільно з Гарвардським Комітетом запросив докторантку Гарвардського університету Уляну Климичин з доповіддю на тему "Перед-іспанські цивілізації в Перу".

Виставку кераміки Я. Сени і картин Р. Мороза заплановано на 26-28-го березня 1976 р.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

102-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. КНЯГИНИ ОЛЬГИ, МАНСТЕР-ГЕМОґД, ІНД.

Діяльність Відділу у 1975 р. пройшла під знаком 17-ої Конвенції і золотого ювілею СУА.

Заходом Відділу відбувся традиційний базар з мистецькою частиною і виставкою української книжки. Дві менші виставки влаштовано в двох бібліотеках. Відбувся показ писання писанок і демонстрування вишивання в

оплачував стипендістку в Бразилії в сумі 150 дол. Вислано дві посилки з дитячим одягом до сиротинця в Бразилії і дарунок в сумі 25 дол. Сестрам Василянкам у Югославії. Відділ зложив 25 дол. на видання творів Докії Гуменної, 100 дол. на запасний фонд "Нашого Життя" і 100 дол. на МузейСУА. З отриманих 28 цеглин на музейний фонд розпродано 20. Від Окружної Управи Відділ отримав цеглини на Музей в сумі 225 дол. до розпродажу поміж громадянством.

Хоч Відділ успішно вив'язався з

В червні членки і їхні малята відбули прогулянку в природу, щоб відпочити і забавитися в товариській атмосфері.

Вже від кількох років Відділ влаштовує пізньою осінню розваговий вечір спільно з своїми чоловіками.

Завершенням імпрез минулого року була вдала імпреза "Вишивані вечерниці-обжинки", яка здобула собі признання місцевого громадянства.

Володимира Крамарчук
пресова референтка

Річний Базар 102 Відд. СУА в Гемонд, Інд. Від ліва: А. Грицак, М. Івахів, Е. Гнатик, Б. Бровар, М. Сцебело, К. Залуцька, С. Дзіоба, А. Васильовська, Л. Крук, М. Фединак, М. Федорців, О. Васильовська, І. Головата, М. Лібер, Н. Розумов, Г. Шевців, Ю. Іжак, Г. Волошанська, Н. Шуй. Неприсутні: А. Балата, С. Бабій, Н. Гадзера, Р. Гриб, А. Качур, М. Карпинець, С. Коковська, Д. Городиська, Е. Софіяк, Е. Остапчук, М. Шуй, А. Волох.

Yearly bazaar of UNWLA Br. 102 in Hammond, Ind.

110 Відділ СУА Міннеаполіс

UNWLA Br. 110 in Minneapolis.

ДеМотте, Інд. В жовтні була зорганізована виставка народнього мистецтва в Іст Гері, Інд. Ці дві виставки перевела Марія Фединак і Відділ складає їй за це подяку.

Дня 6-го серпня була відправлена Служба Божа в наміренні української жінки. В жовтні Відділ запросив поетесу Ганну Черинь на її авторський вечір.

З уваги на малу кількість членок Відділ не відзначував самостійно 50-ліття СУА, але включився в спільні святкування з іншими Відділами і з Окружною Управою.

Відділ брав участь в концерті Ренати Бабак у Чикаго і в бенкеті з тієї нагоди, в демонстрації під час тижня поневолених націй, у вічі, скликаному в обороні українських жінок-політичних в'язнів і в бенкеті, влаштованому управою Округи Чикаго з нагоди 50-ліття СУА.

Членки Відділу з родинами мали традиційний пікнік і різдвяну зустріч.

У ділянці суспільної опіки Відділ

фінансових і інших зобов'язань, справа передплатниць "Нашого Життя" і приєднання нових членок не поправилася, але рік 1976 певно принесе зміну на краще.

У 1976 р. Відділ запланував курс кераміки для членок і недільні зустрічі(садочок) малят.

Марія Лібер

110-ИЙ ВІДДІЛ СУА, МІНЕАПОЛІС, МІНН.

Під час 1975 р. відбулося 9 ширших сходин і 6 засідань управи. Відділ належить до філії УККА в Міннесоті і бере участь у громадських святах та імпрезах. В минулому році з нагоди 50-ліття існування СУА влаштовано в травні чайний Вечір для вшанування членок 16-го Відділу в Міннеаполісі. Впродовж багатьох років членки цього Відділу віддано працюють на громадсько-суспільній і харитативній ниві.

ПОДЯКИ

Щиро дякую всім особам, які мене відвідували в лікарні, в часі моєї недуги і складаю 10.00 дол. на Пресо-вий Фонд журналу "Наше Життя".

Марія Мулькевич, Балтімор

З нагоди вінчання Роберта і Лорі Слейбі, складаємо молодій парі GRATULACIЇ, та побажання многих і щасливих літ! Матері Роберта, пані Мирославі Слейбі, голові Окружної Управи в Дітройті — GRATULUЄМО! З цього приводу складаємо 10.00 дол. на Пресо-вий Фонд "Нашого Життя".

Членки Окружної Управи в Дітройті

Складаю щирю подяку 29-тому та 101-му Відділам СУА та Товариству Українських Інженерів в Чикаго за так гарне та успішне влаштування керамічної та образотворчої виставки. Рівнож дякую молодим паням із комітету, які вложили великий труд у допомозі провадження керамічних курсів. Із цієї нагоди залучую 25.00 дол. на Фонд Музею СУА.

Ярослава Сена

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

У сирій дощовий день 2 квітня 1976 р. відправили рідня, друзі і знайомі **Мирославу з Клапоушаків Вовкодав** на вічний спочинок. Холодна непривітна погода наглядно відзеркалювала їхні сумом вкриті серця, які боліли по втраті дорогої дружини, неструдженої матері і бабуні, широї приятельки, прикладної громадянки, а над усе людини шляхетного серця, та незвичайної товариської культури.

Покійна народилася і провела своє дитинство з батьками і сестрою на Лемківщині, яку згадувала все з великим пієтизмом. На десятому році життя вступила до гімназії "Українського Інституту Для Дівчат" в Перемишлі, а закінчивши її, виїхала до Кракова, щоби продовжати студії у вищій торговельній школі. Одержавши диплом, повернулась на свою улюблену Лемківщину, де застала її друга світова війна. Прийшлося їй переживати всім нам добре знані страхиття війни, та разом з другими земляками кидати рідний край. Тяжкі еміграційні роки провела в таборі в Регенсбурзі, Німеччина, а в 1949-му році приїхала до Америки, щоби на "обіцяній землі" почати нове життя. Боже Провидіння дозволило їй прожити тут понад чверть століття, яке було вщерть виповнене працею для родини і української спільноти в рядах СУА. Як членка-засновниця 64 Відділу СУА в Нью-Йорку покійна була одною з найбільш відданих, відповідальних за свої обов'язки членок. Займаючи різні пости в управі Відділу, вона підходила до приділеної їй праці серйозно і виконувала її сумлінно. Все привітна, усміхнена, лагідної вдачі, з витонченою (товариською) поведінкою, створювала довкруги себе приємну атмосферу і з цими

небуденними прикметами була ідеальною кандидаткою на майбутню голову нашого (64) Відділу.

Доля судила, щоби якраз я, як пресова референтка Відділу писала посмертну згадку про Тебе, Миросю. Це болюче завдання мені не під силу, бо я не можу підшукати слів, якими я б так дуже хотіла змалювати вірно Твою сльветку. Мені тільки залишиться назавжди в пам'яті спогад, як ми разом безжурно бігали молодими дівчатами по розкішних городах Перемиського Інституту, снуючи рожеві пляни на незнане майбутнє.

Марія Даниш
пресова референтка

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 9-го березня 1976 р. упокоїлася в Бозі довголітня членка 23-го Відділу **Катерина Вихорок** на 88-му році життя. До Відділу належала від його заснування. За довголітню приналежність отримала золоту відзнаку.

Покійна походила з села Болотня, Львівської області у Західній Україні. В молодших роках була діяльна у Відділі і старалася працювати по зможі своїх сил. Була широю українкою і виховала своїх дітей в українському дусі. Всі її діти говорять по-українськи і майже всі покінчили студії. Син Михаїл є професором університету, його дружина Марта вчителькою. Обое діяльні в українських організаціях у Дітройті.

У похоронному заведенні з жалем прощала Покійну голова Відділу Марія Честух при численній участі членок 23-го Відділу СУА. У промові згадала про її діяльність у Відділі.

Заупокійну Службу Божу відслужив о. прелат Михаїл Бохневич, який сказав похоронну проповідь.

Покійна залишила у глибокому смутку чоловіка Теодора, синів Івана, Михаїла й Андрія, доньок Розалію, Євдокію і Марію, 14 внуків і 13 правнуків.

Нехай земля Вашингтона буде їй легкою!

Родина Вихориків жертвувала 10 дол. на запасний фонд "Нашого Життя".

Анастасія Королишин
протоколярна секретарка

Замість квітів

Замість квітів на свіжу погилу **Віктора Царинника** — мужа секретарки Окружної Управи Галини Царинник складаємо 25 дол. (цеглинка) на Музей СУА

Окружна Управа у Філядельфії

В пам'ять бл. п. **Мирослави Вовкодав**, членки 64 Відділу СУА, зложено на Музей СУА **210.— дол.** В тому: **50.00 дол.** Стефан і Іванна Рожанковські, **25.00 дол.:** Марія Даниш. **По 10.00 дол.:** Марія Карпевиц, Оксана Луцька, Олена Лукашевська, Христя Навроцька, Марія Савчак, Марія Заклинська, Марія Ржепецька, Іванна Савицька, Ольга і Богдан Козаки, Кіра Скоробата. **По 5.00 дол.:** Дарія Костів, Бронислава Коваль.

Замість нев'янутих квітів на могилу бл. п. **Гетьманівни Єлизавети** складаю на Музей СУА 50.00 дол.

Леся Ковалівна

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Романа Яцева**, мужа нашої членки пні Лесі Яців, складаємо 2 цеглини по 25.— дол. (разом 50.— дол.) на Музей СУА.

Членки 89-го Відділу СУА, Кергонксон, Н.Й.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. др. **Мирона Нижанковського** складаю на "Музей СУА" 30. 00 дол.

Ірина Нижанковська

В пам'ять бл. п. **Іванни Барчинської** нашої дорогої і незабутньої тети складають на Запасний Фонд "Нашого Життя" 30. 00 дол.

Володимира і Євген Шипайли і Лідія та Зенон Козаки

3 нагоди 10-ти ліття 86 Відділу СУА Округи Нью Джерзі, складаємо 25.00 дол. цеглину, замість дарунку, на Музей СУА.

61-ий Відділ СУА
Випані, Н. Й.

3 нагоди 10-ти ліття 86-го Відділу СУА в Ньюарку. Н. Дж., засилаємо щирий привіт і бажаємо дальших успіхів у Вашій праці. З цієї нагоди складаємо 25.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя".

Управа і членки 92 Відділу СУА
Манвіл, Н. Дж.

In memory of rev. Paul Theodorowych of Troy, N.Y. Mr. & Mrs Leo J. Hope donated \$15.00 to the Ukrainian National Womens League of America.

МОЯ ДОПОМОГА

Мама варить, мама шиє,
Підмітає, посуд миє,
Наші ліжка застеляє,
І сестричку доглядає.

Я б поміг їй щось робити,
Так приходять завжди діти,
Кличуть гратися в саду...
Я не втерплю і піду.

К. Перелісна

ЗАЙЧИКОВІ

Зайчику малесенький,
В полі ти живеш,
Чом до нас, сіресенький,
В гостеньки не йдеш?

Я тебе чекатиму
Тут, між яблуньок,
Свіжої капустоньки
Винесу в садок.

Принесу я морквівки,
Столик застелю,
На маленькі ніженьки
Чобітки куплю.

В. Дубина

ВЕСЕЛО

Дуже весело в садочку —
Там багато діточок:
Є у нас там у куточку
Кухня й спальня для ляльок.

Ми все миєм, прибираєм,
Чистим посуд залюбки,
І прасуєм, підмітаєм
Щоб не гнівались ляльки.

А навпроти нас крамниця:
Хлопці все там продають,
Повно краму на полицях,
Що замовиш — привезуть.

К. Перелісна

ГОЛОДНИЙ ГОРОБЧИК

Горобчиха так ридає:
— "Мій горобчик умирає!
Дайте, діти, їсти-пити —
Мій горобчик хоче жити".

Діти хліба подали —
Встав горобчик той малий;
Тільки трошки попоїв,
Чути вже веселий спів:
— "Жив, жив, жив!
Я віджив!"

Мирослава Петрів

КСЕНЯ, БАБЦЯ І КАПЦІ

Ксеня вшила бабці капці,
І у капцях добре бабці.
Правий капець, лівий капець —
Кожний капець бабчин капець.
Ходить бабця в теплих капцях,
Аж помолоділа бабця.
Ксеня каже: "Добре бабці,
Тільки завеликі капці.
Менші вшию з капців капці,
Хай вигідно буде бабці".
І пошила менші капці,
І у капцях добре бабці.
Правий капець, лівий капець —
Кожний капець бабчин капець.
Ходить бабця в теплих капцях,
Аж помолоділа бабця.
Ксеня каже: "Добре бабці,
Тільки замаленькі капці.
Більші вшию з капців капці,
Хай вигідно буде бабці".
Але як із менших капців
Ксеня вшиє більші капці?
Бабця сіла, жде на капці.
І заснула. Добре бабці.

Бабай

рис. Я. Козак

ЧИЇ СУНИЧКИ?

Скопав тато грядочку в садку і каже:

— Усе, що тут ростиме, буде моє!"

А мама посадила на грядочці сунички і каже:

— Ці сунички будуть мої!

Побачила Оленка, що земля на грядці суха, полила водичкою кожен кущик і каже:

— Тепер це мої сунички будуть!

Прилетів шпачок, почав землю біля суничок дзьобиком підпушувати та й каже:

— Тепер це моїсунички будуть!

А сунички спочатку цвіли, потім на них ягідки зросли.

Спершу вони зелені були, потім червоніти стали. А тато, і мама, і Оленка і шпачок навколо ходили, заглядали та чекали, коли-то ягідки доспіють.

Аж гульк! Одного ранку суничок не стало...

І тато, і мама і Оленка почали на шпачка кричати:

— Це ти, шибенику, суниці зірвав!

Злякався шпачок, утік, на гілці сів і заголосив:

— Ці не їв! Ці не їв!

А під кущиком зайчик лежав. Він очки закрив і мовчав, бо добре знав, що цієї нічки дуже солодкі були ті сунички.

К. Перелісна

Замість квітів

Замість квітів на могилу бл. п. **Ярослави Зарицької**, складаю на Музей СУА 10.00 дол.

Ірина Волосенко, Н.Й.

В пам'ять бл. п. **Григорія Безкоровайного** дорогого учителя складаю на Музей СУА 10.00 дол.

Варвара Корчало

В пам'ять бл. п. **Ірени Павликовської** складаю на пресовий Фонд "Нашого Життя" 5.00 дол. на СФУЖО 5.00 дол.

Михайлина Чайковська

В пам'ять бл. п. **Олі Слюсарчук** неоціненої мисткині-малюра складаю на Музей СУА 10.00 дол.

Оксана Омецінська з Родиною

Замість квітів на могилу бл. п. **О. Павла Теодоровича** дорогого свояка складаю на Музей СУА 10.00 дол. Дружині покійного Кірі висловлюю глибоке співчуття.

Лідія Бурачинська
Філядельфія

Замість квітів на могилу бл. п. **Івана Бандури** дорогого вуйка складаю на Музей СУА 10.00 дол.

Марія Стефанишин
членка 43 Від. СУА

Замість квітів на могилу бл. п. **Ярослави Зарицької** моєї братової складаю на Музей СУА 10.00 дол.

Миколая Долинська

Замість квітів на могилу бл. п. **Мирослави Вовкодав** складають на Музей СУА 10.00 дол.

Дарія Хиляк і Ірена Копач

Замість квітів на могилу бл. п. **Стефанії Савчак** сестри нашої членки п. Ольги Гнатишак складають 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя", та висловлюємо глибокі співчуття.

99-тий Відділ СУА у Вотервліт, Н. Й.

Замість квітів на могилу бл. п. **Марії Коцюмаки, Стефанії Савчак** та о. **Павла Теодоровича** складаємо 15.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя". Родинам висловлюємо широкого глибокі співчуття.

Любомира і Іван Мокій
Вотервліт, Н. Й.

Замість квітів на свіжі могили бл. п. **Стефанії Савчак** і о. **Павла Теодоровича** складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя". Родинам складаємо глибокі співчуття.

Богданна і Михайло Бережанські
Вотервліт, Н. Й.

В першу болочу річницю бл. п. брата **Богдана Стрийського** складаю на Музей СУА 10.00 дол.

Олена Попель

В пам'ять бл. п. **Миросі Клапоушак-Вовкодав** шкільної товаришки з Української жіночої гімназії в Перемишлі складаю на Запасний Фонд "Нашого Життя" 5.00 дол.

Ольга О. Гнатик

замало, щоб могли щось досягнути на громадському полі, а два не є забагато для тих, що хочуть працювати.

Нова Управа така: Ірина Руснак — голова, заступниці голови: на Рочестер — Іванна Мартинець, на Сиракузи — Ярослава Гудзак, на Бофало — Марта Стасюк. Секретарка — Оксана Кулик, а референтки такі: організаційна — Люба Шмігель, культурно-освітня — Марта Шмігель, фінансова — Марія Крамарчук, виховна — Анастасія Смеречинська, суспільної опіки — Анна Капітан, пресова — Ірина Дорошак. Архів — Наталія Фіголь. До Контрольної комісії увійши — Анна Макух — голова, Нідя Цвях і Тамара Гуран членки.

Тетяна Душенко пресова референтка і секретарка 49 відділу СУА ім. Ольги Басараб в Бофало.

20-ий ВІДДІЛ СУА, ФІЛЯ-ДЕЛЬФІЯ

Річні збори 20-го Відділу СУА відбулися 7-го березня 1976 року. Нову управу Відділу перевибрано в такому складі: Ярослава Збир-Лободич голова, Євгенія Новаківська і Марія Галій заступниці, Мирослава Прокопович протоколярна секретарка, Теодозія Гаврилів кореспонденційна секретарка, Марія Сенейко касирка.

Референтки: Володимира Ценко культурно-освітня, Ірина Качанівська організаційна, Аня Літинська імпрезова, Марія Галій виховна, Марія Харина пресова, Розалія Когут суспільної опіки, Марія Мазяр господарська.

Контрольна Комісія: Наталія Стефанів голова, Клавдія Гош і Марія Кочерган членки.

Марія Харина
пресова референтка

110-ий ВІДДІЛ СУА, МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Річні загальні збори Відділу відбулися 7-го грудня 1975 року. В склад нової управи Відділу ввійшли: Ірма Корсунська — голова, Ірена Кміт — заступниця голови, Іна Елійот — секретарка. Референтки: Марійка Луців — фінансова, Уляна Степчук — організаційна, Марта Карп'як-Андерсон — суспільної опіки й англомова пресова та публічних зв'язків, Володимира Крамарчук — пресова, Мирося Гринчишин — архіварка. Контрольна Комісія: Люся Рябокінь і Леся Луцик.

Володимира Крамарчук
прекова референтка

РІЧНІ ЗБОРИ

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД СУА В ЧІКАГО

Дня 8-го лютого 1976 р. відбувся з'їзд Відділів СУА Округи Чікаго. Голова Окружної Управи Дарія Маркусь відкрила з'їзд молитвою та привітала гостей: голову СУА Іванну Рожанковську і місцевих членок Головної Управи СУА — заступницю голови Любославу Шандру і виховну референтку Дану Діку.

До нової управи ввійшли: голова — Марія Юзефович, заступниці голови: Марія Семків і Марія Радивил, секретарка кореспонденційна Ліна Басюк, протоколярна секретарка Олена Турула, касирка Е. Струтинська. Референтки: організаційна — Юлія Кокорудз, суспільної опіки — С. Борович, виховна — О. Гаст, пресова — Р. Турянська, адміністраційна референтка — Л. Бандура. Культурно-освітня референтка буде докооптована на найближчому засіданні Окружної Управи. Контрольна Комісія: Марія Кецал, Дарія Маркусь, Неля Бриджман.

Рома Турянська
пресова референтка

Окружний З'їзд Північного Нью-Йорку.

4-го квітня 1976 року відбувся окружний з'їзд Північного Нью-Йорку в Бофало.

З малими змінами перевибрано "стару" управу. Здається, що один рік

ВІД РЕДАКЦІЇ

З уваги на те, що досі не всі Округи прислали звіти з жалобних сходинок у світлу пам'ять Олени Лотоцької, продовжуємо реченець їх надіслання до кінця червня ц. р.

Після того речення звіти будуть поміщені в "Нашому Житті" без огляду на отриману редакцією кількість.

Докінчення Бібліографії

Всероссийской кустарной виставке. С. —Петербург, 1913.

20. Стрижевський, М.

Свадьба в деревне. (В журналі "Київська старина", 1896 том 52, стор. 298)

21. Украинские народные декоративные рушники. Москва, 1955. стор. 3-4.

22. Украинское народное творчество. Серия III: Руководельные работы. вип. I, стор. 34-38. Полтава, 1912.

23. Українське народне мистецтво. Тканини та вишивки. Київ, 1960.

24. Чубинський, Павло П.

Труди етнографическо-статистической экспедиции в Западно-русский край. С. Петербург, 1877. Том 4-5.

25. Шейковскі, К.

Бит подолан. Киев, в тип. А. Давиденко, 1859-1860. том 1, вип. 2, стор. 32.

26. Шухевич, Володимир

Гуцульщина. Львів. Накладом НТШ, 1902, часть 3, стор. 13-19.

27. Історія українського мистецтва. Київ, том 2, 4, ч. 1.

ІЛЮСТРАЦІЇ

Частина 1 (Березень 1976)

Мотив богині Берегині — бібліографія ч. 21

Дерево життя — Народні перлини. Київ, Дніпро, 1971. стор. 210

Вишиваний рушник — бібліографія ч. 21

Мотив "манастирок" — бібліографія ч. 9

Частина 2 (квітень 1976)

Мотив двоголового орла — бібліографія ч. 18

Примінення і стилізація лотосу — бібліографія ч. 14

Рушники з Клембівки — бібліографія ч. 19

Частина 3 (травень 1976)

Коровай з рушником — бібліографія ч. 12

Молода перев'язана рушником — Orlow, D. Red Wedding. Chicago, 1952. 240 p;

Весільна сцена з ляльок — бібліографія ч. 19

Рушник з дошитими тороками — з Музейної збірки СУА

Рушник з Полтавщини — з Музейної збірки СУА

Рушник проекту Олени Пчілки — з Музейної збірки СУА

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невірних і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10-1 і по полудні від 3-6. В інших годинах за домовленням: тел: 674-5508 (код. 212). Адреса: 108 Second Ave. New York, N. Y. 10003

КАЛЕНДАРЕЦЬ СУА

ТРАВЕНЬ

- без дати — Українська вишивка — реферат М. Стахів 105 Відд. Стетен Айленд
- 1-го Спільне свячене 64 Відд. Н. Й.
- 8-го Свято Мами 1 Відд. Н. Й.
- 8-го Вечірка на закінчення курсу танків для молоді під проводом Роми Прийми 82 Відд. Н. Й.
- 9-го Збірка на Суспільну Опіку 64 Відд. Н. Й.
- 11-го Д-р Драган: "Розпізнання та найновіше лікування пістряка грудей" 83 Відд. Н. Й.
- 16-го Участь у Ярмарку з нагоди 200-ліття Америки і 100-ліття українського поселення 82 Відд. Н. Й.
- 22-го Bicentennial Charity Dinner at Soyuzivka 72 Відд. Н. Й.
- 23-го Доповідь д-ра Луцева 21 Відд. Н. Й.
- 23-го День матері 71 Відд. Н. Дж.
- 23-го Сходини присвячені бл.п. Ярославі Зарицькій та реферат д-ра Л. Луцева 21 Відд. Н. Й.

ЧЕРВЕНЬ

- без дати. Участь у Фестивалі Пенсильвенійському 91 Відд. Філядельфія
- без дати. Симоненко і його твори. — О. Щурова і Х. Навроцька. 64 Відд. Н. Й.
- без дати. Українська книжка — М. Геба. 105 Відд. Стетен Айленд
- 6-го Дитяча сценка "Нова Ляля" — пантоміма сандочка Марти Савицької 82 Відд. Н. Й.
- 12-го Закінчення шкільного року 91 Відд. Філядельфія
- 20-го День Батька — збірка на Сусп. Опіку 71 Відд. Н. Дж.
- 26-го Прогулянка до Вашингтону 21 Відд. Н. Й.
- без дати І. Бачинська з вишивкою на "Festival of Pennsylvania" 91 Відд. Філядельфія
- 27-го Реферат Люби Волинець 21 Відд. Н. Й.

СЕРПЕНЬ

- 22-го День Союзянки на Союзівці Окр. Управа Н. Й.

ВЕРЕСЕНЬ

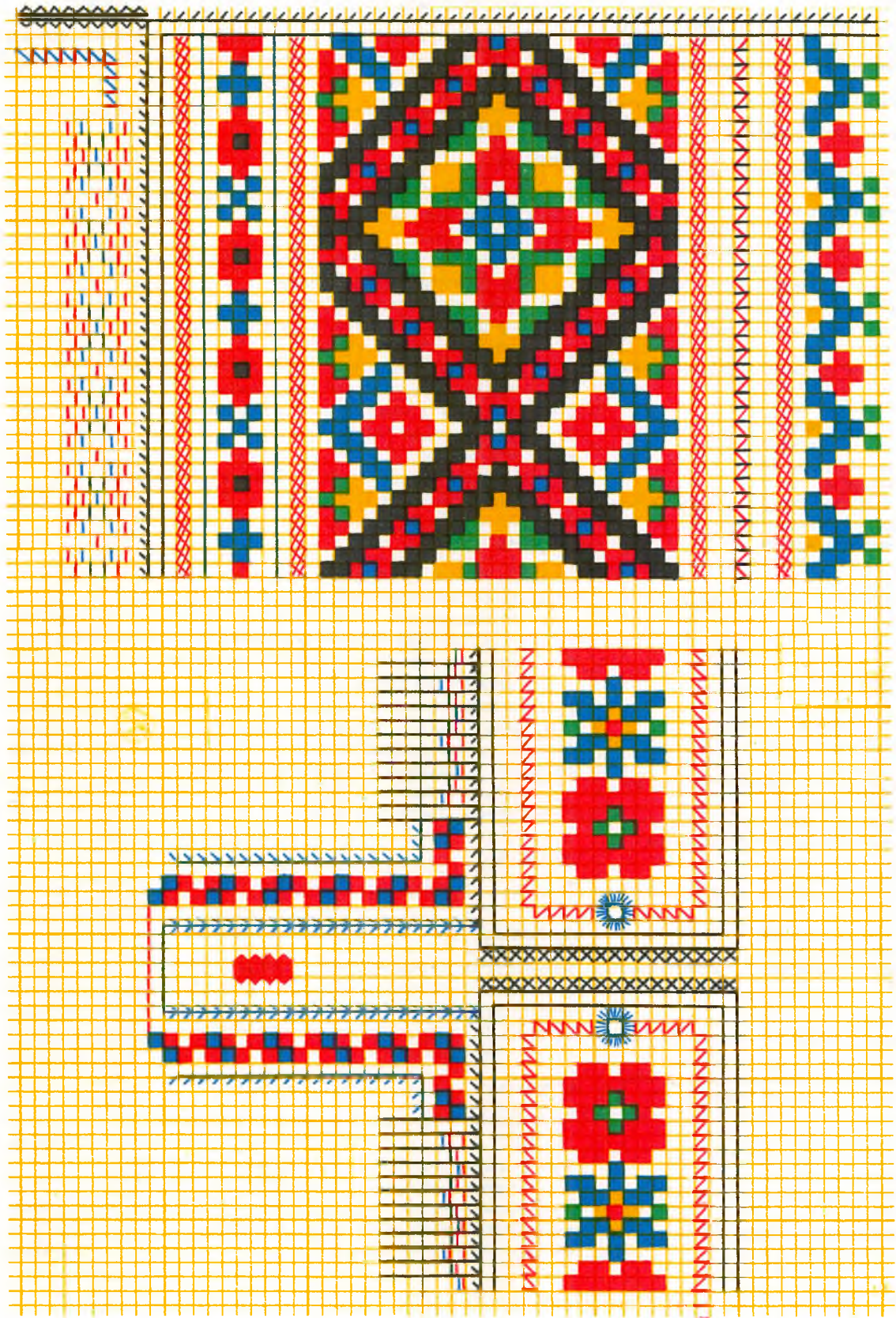
- 18-го Початок курсу мережок — веде Е. Вацик 1 Відд. Н. Й.
- 25-го Вечір присвячений 100-літтю В. Стефаніка 82 Відд. Н. Й.
- 26-го Літературний вечір 71 Відд. Н. Дж.
- без дати. Доповідь "Українська Музика" — Л. Майстренко 105 Відд. Стетен Айленд

ЖОВТЕНЬ

- 2-3-го 200-та і 100-ліття в Бетлегем "Українські Дні" 91 Відд. Філядельфія
- 9-го Реферат д-р Софії Карпінської "Українська жінка в політичному і літературному житті" 1 Відд. Н. Й.
- 16-го Вечір молодих талантів 82 Відд. Н. Й.
- 24-го Літературний вечір: Діма Л. Коленська 21 Відд. Н. Й.
- без дати. Забава-маскарада 105 Відд. Стетен Айленд

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"
Return to "Our Life" Magazine, 108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Вишивка жіночої сорочки в с. Лопушанка Лехнева, пов. Турка над Струєм, Бойківщина. Відр. подала Ірина Кметлик.

СОРОЧКА З БОЙКІВЩИНИ